

Halfjaar Nota 2023

(Inclusief 2^e begrotingswijzing 2023
en 1^e begrotingswijzing 2024)

13 september 2024

Veiligheidsregio Amsterdam-Rijnland

Voorwoord

De eerste helft van dit jaar zit er inmiddels op en in deze nota tonen we onze realisaties van het eerste halfjaar 2023, de 2^e begrotingswijziging 2023 en de eerste begrotingswijziging 2024 inclusief de meerjarenraming. Bij iedere jaarwisseling probeer ik voor mezelf een inschatting te maken wat ons het komende jaar te wachten staat. We kijken uiteraard vanuit onze expertise scherp vooruit en bereiden ons op veel vlakken zo goed mogelijk voor op ontwikkelingen en risico's. Nu we halverwege 2023 zijn, kan ik opnieuw de conclusie trekken dat ook in de afgelopen zes maanden weer genoeg is gebeurd wat van ons flinke flexibiliteit vereiste. Deze flexibiliteit hoort voor een deel bij ons vak, het zit in ons DNA. Wij zijn er. Altijd.

Ik blik samen graag terug op een paar mooie samenwerkingen in dit afgelopen half jaar.

Evenementen

Gelukkig is ons werk niet altijd ad-hoc. Er staan genoeg geplande evenementen en onderwerpen in de kalender, waarbij advisering aan en afstemming met ketenpartners cruciaal is. Een goed voorbeeld is Koningsdag. Het was een enorm feest met een geslaagd bezoek van de koninklijke familie, waarbij wij nogmaals aan Nederland hebben laten zien dat Rotterdam en onze regio voorbereid is op grote evenementen als deze. Trots dat dit is gelukt! Feestelijk en veilig verliep ook het kampioenschap van Feyenoord. Hierbij hebben we intensief samengewerkt om in korte tijd een mooie huldiging neer te zetten.

Energietransitie

De energietransitie is op stoom en wij moeten meebewegen met de nieuwe vraagstukken die hieruit voortkomen. Een triest, maar goed voorbeeld is de grote brand in een caravanstalling in Bleiswijk eerder dit jaar. Hier lag het dak vol met honderden zonnepanelen, waarvan glasdeeltjes door de brand in de omgeving zijn verspreid. Tijdens het evenement kijken organisaties en gemeente naar ons en verwachten hier kennis en kunde, zodat zij weten wat ze moeten doen. Ook accubranden, impact van stroomstoringen of vervoer van (nieuwe) gevaarlijke stoffen via land of water hebben binnen dit thema onze nadrukkelijke aandacht.

Internationaal

Begin dit jaar bleek opnieuw dat internationale crises impactvol kunnen zijn op onze VRR. Op 6 februari zorgde een allesverwoestende aardbeving voor een enorme crisis in het zuidoosten van Turkije en delen van Syrië. Het USAR-team vanuit Nederland werd ingezet. Dat raakte onze organisatie direct, omdat diverse collega's binnen enkele uren inzet gereed moesten zijn om mensen te gaan helpen in het getroffen Turkse gebied. Het ging om diverse operationele ambulance- en brandweermedewerkers, waarbij hun diensten en werkzaamheden direct en begripvol overgenomen zijn door de andere collega's. Dat verdient een groot compliment.

Ambulance & Meldkamer

Naast alle projecten en grote calamiteiten, gaat ons dagelijkse operationele werk 'gewoon' door. Begin dit jaar zijn we de inmiddels succesvolle samenwerking aangegaan met Dumpert.nl om in een vijfdelige serie te laten zien wat het werk van de ambulance inhoudt. En dat zijn niet alleen zware letsels, maar vaak ook het 'kleinere leed'. Helaas zorgen deze minder urgente meldingen voor een onevenredige druk op de meldkamer en de ambulancezorg. De VRR is daarom een campagne gestart om mensen te wijzen op het gebruik van het noodnummer 112. Wanneer bel je wel en wanneer vooral niet.

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid is een belangrijk thema dat hoog op de agenda staat. We doen ons uiterste best om de bezetting van onze posten binnen onze regio op orde te hebben en houden, zodat inwoners op tijd de hulp kunnen krijgen die nodig is. Het blijft een flinke logistieke uitdaging. Dit lukt, mede door gebruik te maken van innovatieve systemen, slimme planning, maar vooral door de inzet van onze gedreven collega's. Het vraagt daarnaast om een vooruitziende blik. Zo hebben we op dit moment te maken met gevolgen van de afsluiting van de Haringvlietbrug en de Heinenoordtunnel in ons gebied. Daar laten we ons niet door verrassen.

Risico's van het vak

Al met al kan ik de conclusie trekken dat de vakgebieden waar wij op acteren, continu in beweging zijn en ons takenpakket breed is. De nieuwe risico's, uitdagingen en innovaties volgen elkaar in rap tempo op en vragen onze aandacht. Wij kunnen niet verslappen en zorgen met continu oefenen, trainen en opleiden voor een verbeterde aanpak nu en in de toekomst.

Aandacht voor ons personeel is hierbij essentieel. Onze collega's maken dagelijks dingen mee, die soms grote impact hebben. Dit werd ook weer duidelijk tijdens de zitting van de politierechter in juni, waar een uitspraak werd gedaan tegen de verdachte die onze collega's van de ambulance had bedreigd en mishandeld tijdens het uitoefenen van hun beroep. Een incident met grote psychologische impact.

Onze crisisorganisatie kan dan ook niet functioneren zonder te investeren in sociale ondersteuning en psychologische hulp aan onze collega's. Ik vind het erg belangrijk dat er aandacht is voor bijvoorbeeld PTSS, een ziekte die bij onze beroepsgroepen helaas vaak voorkomt. Wist je dat de VRR de enige veiligheidsregio nog is die een eigen psycholoog in dienst heeft?

Innovatie en groei

Het komend half jaar staan vele ontwikkelingen op het programma. Om er een paar uit te lichten: op technisch gebied implementeren we de Mechanische Thorax Compressie-machine voor reanimatiedoeleinden op alle ambulances. Ook op organisatorisch vlak zetten we belangrijke stappen in het complexe traject Brandweer Toonaangevend. Binnen een van de ontwikkelsporen gaan we het adviesrapport brandweercultuur vertalen naar een gedragen uitvoeringsagenda. Zo zorgen we er samen voor dat de organisatie toonaangevend is en kan blijven blijft. Daarnaast gaan we op een andere manier de collega's van de ambulance-meldkamer inroosteren, met extra aandacht voor hun gezondheid.

Een ontwikkeling van de lange adem is de noodopvang van asielzoekers en die van Oekraïners. De komende tijd dragen wij diverse taken hiervan over aan het COA, gebundeld met onze ervaring.

En als laatste wil ik nog de Omgevingswet noemen. Deze wordt nu op 1 januari 2024 ingevoerd. Met deze wet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Dit zorgt ervoor dat we binnen een deel van onze afdelingen ons werk anders moeten organiseren, maar wij zijn goed voorbereid. Zo is er voor de externe partners een speciale Producten- en dienstencatalogus (PDC) voor het domein Risicobeheersing ontwikkeld.

Ik ben trots op onze organisatie, waar wij met echte vakmensen elke dag weer klaar staan voor de burger. Met de komst van de nieuwe directeur Risico & Crisisbeheersing, Edith van der Reijden, is vanaf 1 augustus de directieraad weer compleet en gaan wij vol goede moed op naar het tweede deel van 2023!

Arjen Littooi
Algemeen directeur

Bestuurlijke samenvatting

In december 2022 heeft het Algemeen Bestuur van de VRR gesproken over de financiële situatie voor het jaar 2023. Als gevolg van de mondiale spanningen, zoals de oorlog in Oekraïne en de verstoring van de logistieke ketens naar aanleiding van de Covid-19-maatregelen, is krapte ontstaan in de energie- en grondstoffenmarkt, wat heeft geleid tot forse prijsstijgingen. De inflatie is enorm en dit werkt niet alleen door op ons inkoopvolume, maar ook op de loonkosten. De cao-onderhandelingen hebben geleid tot een loonstijging voor 2023 die uitkomt op 9,68% voor de VRR. Tijdens deze bespreking heeft het Algemeen Bestuur besloten dat er op een aantal afgesproken ontwikkelpunten uit de Ontwikkelagenda wordt getemporiseerd. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur de directie de inspanningsverplichting gegeven om het tekort indien mogelijk nog verder te reduceren.

De eerste helft van dit jaar zit er inmiddels op en in deze Halfjaar Nota nemen wij u mee in wat wij het afgelopen half jaar hebben bereikt en hoe wij er financieel voorstaan. Deze Halfjaar Nota dient naast de halfjaarrapportage tevens als 2^e begrotingswijziging 2023 en 1^e begrotingswijziging 2024.

Zoals hierboven is aangegeven, is op een aantal doelstellingen van de Ontwikkelagenda getemporiseerd. Het gaat hierbij om (delen van) de doelstellingen op het gebied van:

- Hoogbouw
- Door ontwikkelen netwerkfunctie Veiligheidsregio
- MIC (deels)
- Informatievoorziening en informatiebeveiliging (deels)
- Omgevingswet (conform ombuigingsvoorstel wél uitgevoerd ten koste van andere ombuigingen).

Aan de andere doelstellingen is het afgelopen jaar wel invulling gegeven en deze ontwikkelingen lopen goed op schema. In de bijlage vindt u hiervan een beknopt overzicht.

De ambulancezorg ziet al jaren een stijgende vraag naar acute zorg. Om de dienstverlening goed te kunnen (blijven) borgen zoekt de ambulancedienst naar innovatieve mogelijkheden. In het eerste halfjaar is een visie op de opkomstlocaties opgesteld, is er een succesvolle pilot rondom biketeams afgerond en wordt een pilot uitgelopen met een zorgcoördinatiecentrum in Rotterdam-Rijnmond waar met behulp van een gezamenlijke triage direct wordt doorverwezen naar de juiste zorgverlener.

Financieel is het verwachte tekort lager dan eerder is aangegeven. Het tekort is teruggebracht naar € 3.329k. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn een hogere Brede Doeluitkering Rampenbestrijding, lagere loonkosten, doordat de kosten voor pensioenpremie pas in 2024 doorwerken, doordat er vanwege de gevraagde inspanningsverplichting met meer terughoudendheid vacatures worden ingevuld

en dat de vacatures die opengesteld worden moeilijker ingevuld worden door de krapte op de arbeidsmarkt.

Hadden we al een zorg om onze vacatures van verpleegkundigen op te vullen, we zien nu ook op een aantal andere activiteiten de werving moeizaam verlopen. De focus ligt hierbij vooral op de uitvoering van de Ontwikkelagenda, de versterking van de crisisbeheersing en brandweer toonaangevend, maar we zien nu ook vertragingen ontstaan bij het werven voor onze reguliere activiteiten. Hierop gaan we nu bijsturen. Veelal zullen we dit gaan doen met inhuur van personeel zolang bestaande functies niet worden vervuld.

Daarnaast vallen de kapitaallasten lager uit, doordat investeringen zijn vertraagd en/of later worden gerealiseerd dan gepland of verschoven worden naar komende jaren.

Bij de ambulancedienst loopt het cao-overleg nog. Verwacht wordt, dat eind van de zomer definitieve afspraken gemaakt kunnen worden en dat deze met terugwerkende kracht doorgevoerd zullen worden. Daarnaast zijn de overleggen over het definitieve budget in het kader van de Wet Marktordening Gezondheidszorg nog niet afgerond.

Bij het opstellen van de begroting voor 2024 hebben wij door de uitzonderlijke economische situatie een tekort voorzien van €4,2 miljoen. Het tekort wordt nu begroot op € 2,4 miljoen, doordat de verhoging van de BDuR een structurele verhoging is die doorwerkt in 2024. Verder zijn de kapitaallasten lager dan verwacht door de uitgestelde investeringen vanuit 2023. Ons voorstel is om dit (incidentele) tekort evenals het tekort van 2023 op basis van nacalculatie op de gemeentelijke bijdrage af te rekenen. Hierbij zullen wij ons natuurlijk inspannen om het tekort zo laag mogelijk te houden. Daarnaast is het jaar 2024 nog niet begonnen en is nog niet alles inzichtelijk. Voordelen die zich gedurende het jaar voordoen kunnen bij deze methode nog een positief effect hebben op het eindresultaat.

Programma's (x € 1.000)	2023			2024		
	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Ambulancezorg	59.402	-349	59.053	59.402		59.402
Brandweezorg	95.351	-2.485	92.866	102.404	-974	101.430
Risico- en Crisisbeheersing	21.715	8.204	29.919	13.426	1.161	14.587
Overhead	27.716	-263	27.453	28.383		28.383
Vennootschapsbelasting						
Totaal lasten	204.183	5.107	209.290	203.615	187	203.802
Ambulancezorg	64.359	566	64.925	64.359		64.359
Brandweezorg	110.294	532	110.826	120.323	46	120.369
Risico- en Crisisbeheersing	22.172	9.489	31.661	13.552	1.683	15.235
Overhead	-		-			
Vennootschapsbelasting						
Totaal baten	196.825	10.586	207.411	198.234	1.729	199.963
Resultaat voor bestemming	-7.358	5.479	-1.879	-5.381	1.542	-3.838
Ambulancezorg						
Brandweezorg	884		884	661		661
Risico- en Crisisbeheersing		300	300			
Toevoeging bestemmingsreserve	884	300	1.184	661	-	661
Ambulancezorg						
Brandweezorg	1.278	-629	649	1.614	210	1.824
Risico- en Crisisbeheersing				207		207
Onttrekking bestemmingsreserve	1.278	-629	649	1.821	210	2.031
Resultaat na bestemming	-6.964	4.551	-2.414	-4.221	1.752	-2.468
Verwachte nacalculatie gemeentelijke bijdrage	6.964	-3.635	3.329			
Verwachte correctie accres gemeentelijke bijdrage						
Resultaat na nacalculatie of correctie	0	915	915	-4.221	1.752	-2.468
Bestemming resultaat ARR		-915	-915			
Resultaat na bestemming	0	0	-	-4.221	1.752	-2.468

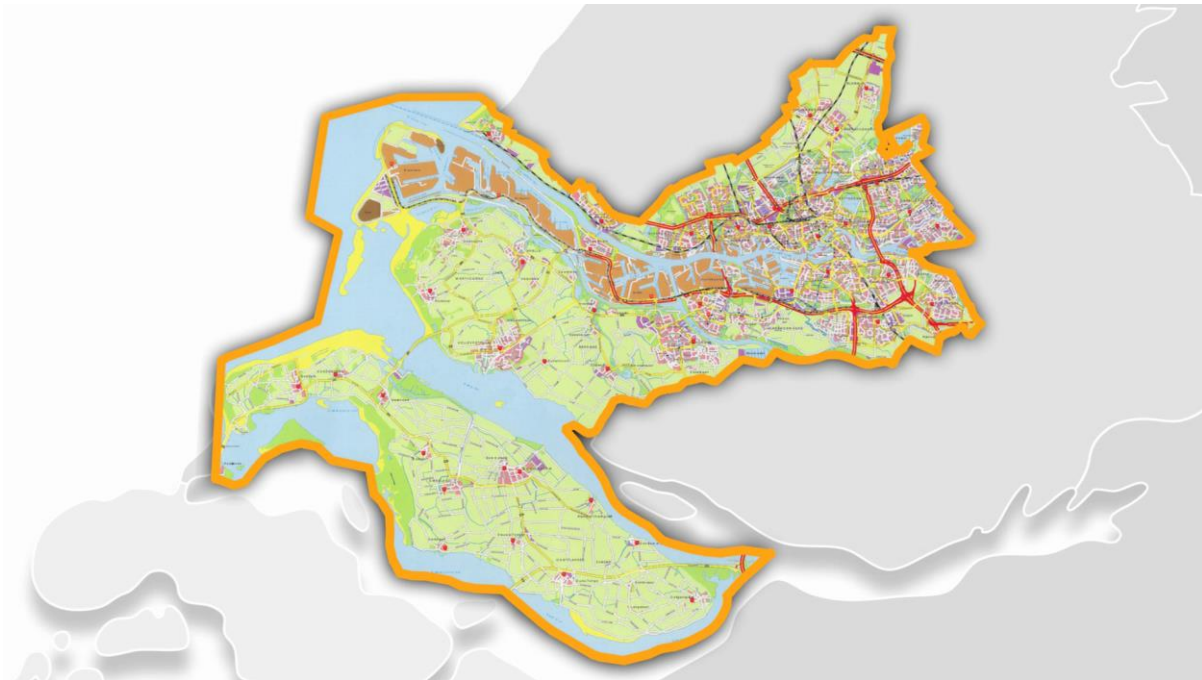
Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Bestuurlijke samenvatting	4
1 Programma's 2023.....	7
1.1 Algemeen.....	7
1.2 Ambulancezorg	9
1.3 Brandweertzorg	12
1.4 Risico- en Crisisbeheersing en GHOR	21
2 Paragrafen	29
2.1 Bedrijfsvoering	29
2.2 Openbaarheidsparagraaf	33
2.3 Weerstandsvermogen en risicomanagement	34
3 Financiën	41
3.1 Financiële ontwikkelingen	41
3.2 Overzicht van baten en lasten per programma 2023-2026.....	43
3.3 Verschillenanalyse per programma.....	44
3.4 Overzicht van baten en lasten – structureel en incidenteel	51
3.5 Overzicht van baten en lasten – taakvelden	51
3.6 Ontwikkeling van het Eigen vermogen	52
3.7 Ontwikkeling van de voorzieningen.....	55
3.8 Financiële indicatoren	56
3.9 Ontwikkeling van de investeringen.....	57
3.10 Ontwikkeling van de Financiering	60
3.11 Gemeentelijke bijdragen	63

1 Programma's 2023

1.1 Algemeen

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) is een overheidsorganisatie die namens de 13 gemeenten in de regio taken uitvoert op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening. De VRR staat voor 'samen sterk' in hulp- en zorgverlening en in risico- en crisisbeheersing. Zij doet dit door een gezamenlijke inzet van hulpverleningsdiensten, burgers en bedrijfsleven. Alle inspanningen zijn gericht om schade en leed bij incidenten te voorkomen en/of beperken.

De deelnemende gemeenten aan de VRR zijn:

Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee (voorheen Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne).

Het verzorgingsgebied van de VRR heeft een oppervlakte van 865,6 km². Ruim 1,3 miljoen inwoners leven verspreid over dertien gemeenten. Het gebied is complex, divers en dynamisch. Verstedelijkte gebieden (met hoogbouw en bijzondere bouw), havens en industriële complexen worden afgewisseld met dunbevolkte plattelandsgebieden. De samenstelling van de bevolking varieert sterk. In oude stadswijken van het stedelijk gebied spelen volop grootstedelijke problemen.

Midden in de regio ligt een wereldhaven met scheepvaart, transport- en overslagbedrijven, petrochemische industrie, visserij, financiële en zakelijke dienstverlening. De aanwezigheid van het haven- en industriegebied bepaalt voor een groot deel het risicovolle karakter van de regio. De regio Rotterdam-Rijnmond heeft zo'n 100 bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo). Rondom deze industrie wonen, werken en recreëren veel mensen. Een groot deel van het (woon)gebied ligt beneden zeeniveau en wordt beschermd door duinen, dijken en deltawerken met hun beweegbare stormvloedkeringen.

Rotterdam-Rijnmond is een belangrijk verkeersknooppunt voor zowel personen als goederen en gevaarlijke stoffen. Het vervoer verloopt via complexe vaarwegen, spoorwegen en autowegen en door ondergrondse buisleidingen. Daarnaast vliegen charter- en lijnvluchten met middelgrote passagiersvliegtuigen van en naar Rotterdam The Hague Airport. De ligging van woon- en industriegebieden rondom de rivieren zorgt ervoor dat veel bruggen en tunnels in het gebied aanwezig zijn, die bovendien veelal aan grootschalig onderhoud of renovatie toe zijn met bereikbaarheidsproblemen tot gevolg.

In de regio vinden bovendien regelmatig grootschalige evenementen plaats. Van grote voetbalwedstrijden in stadion Feyenoord (de Kuip) tot de Rotterdam Marathon of de Wereldhavendagen. Daarnaast vinden jaarlijks nog tal van muziekfestivals, wielerrondes, grote braderieën en demonstraties plaats.

De VRR is voortdurend scherp op maatschappelijke ontwikkelingen, innovatie en de vertaling daarvan naar veiligheid. Maatschappelijke, bestuurlijke en technologische ontwikkelingen hebben invloed op ons werk. Zo hebben we te maken met een toenemende vergrijzing, klimaatverandering, de energietransitie en neemt de concentratie van mensen en bedrijven in dunbevolkte gebieden al jaren af, terwijl het in dichtbevolkte gebieden juist verder toeneemt. Daarbij is onze manier van communiceren, zakendoen en samenwerken compleet veranderd. De economische en maatschappelijke afhankelijkheid leidt tot complexere incidenten en grotere effecten, terwijl risico's steeds minder worden geaccepteerd in de sterk geïndividualiseerde samenleving.

Het risicoprofiel van de regio Rotterdam-Rijnmond is de basis voor de jarenlange traditie van multidisciplinaire samenwerking en de vooruitstrevende wijze waarop deze regio met risico's, incidenten en de voorbereiding op crises omgaat. De VRR is het platform waar alles samenkomt. Maar wij kunnen niet zonder onze partners. We werken continu samen met een groot aantal partners om de regio veilig te houden. Het gaat dan om de 13 gemeenten, GGD, Gezamenlijke Brandweer, Politie, waterschappen, DCMR, Defensie, OM, Havenbedrijf, acute zorg etc.

1.2 Ambulancezorg

Doel ambulancezorg

Het doel van Ambulancezorg is het leveren van goede ambulancezorg zoals is vastgelegd in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg. De zorg is van goede kwaliteit en van een goed niveau. Dit houdt in:

- zorg die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en patiëntgericht is, tijdig wordt verleend en is afgestemd op de reële behoefte van de patiënt;
- zorg waarbij zorgverleners handelen in overeenstemming met hun verantwoordelijkheid (de professionele standaard) en
- zorg waarbij de rechten van de patiënt zorgvuldig in acht worden genomen en hij of zij met respect wordt behandeld.

De Ambulance Rotterdam-Rijnmond (ARR) organiseert de zorg zodanig dat:

- er voldoende personele en materiële middelen beschikbaar zijn (kwalitatief en kwantitatief);
- de verantwoordelijkheden helder zijn en
- er een goede afstemming is tussen zorgverleners

Voor de bekostiging van de ambulancezorg worden jaarlijks budgetafspraken met de zorgverzekeraars gemaakt. Er zijn geen geldstromen vanuit de gemeentelijke bijdragen voor basiszorg richting het programma ambulancezorg.

<i>Kengetallen ambulancezorg</i>	<i>Gemiddeld over de afgelopen 4 jaar*</i>	<i>t/m juni 2023</i>
Aantal meldingen Meldkamer Ambulancezorg	160.000	71.500
Waarvan aantal telefonische 112-meldingen	74.000	48.000
% 112-meldingen aangenomen binnen 15 sec.	85%	82%
Aantal ritten spoedeisende ambulancezorg (A1 en A2)	90.000	50.000
Aantal ritten planbare ambulancezorg (B-urgentie)	25.000	13.500
Responsepercentage A1 ritten binnen 15 minuten	91%	90%

*cijfers op jaarbasis

Ambulance Rotterdam-Rijnmond (ARR) ziet al jaren een stevige groei in het aantal te leveren diensten. De komende jaren zal de vraag naar (acute) zorg flink blijven stijgen. De verwachting is dat landelijk het aantal ambulanceritten met 4% per jaar zal blijven stijgen tot 2030. Naast het continu werven van nieuw personeel en het effectief inzetten van personeel vraagt dit om het optimaal afdekken van de regio voor ambulancezorg. Verder wordt gekeken naar innovatieve manieren voor het verlenen van ambulancezorg.

Daarnaast loopt er een pilot met het Zorgcoördinatiecentrum in Rotterdam-Rijnmond. Door het realiseren van een geïntegreerd zorgcoördinatiecentrum waar de hulpvraag door meerdere professionals uit de acute zorgketen beoordeeld wordt (gezamenlijke triage), kan direct worden doorverwezen naar de juiste zorgverlener. Dit moet de coördinatie op de spoedzorg verbeteren en de druk verminderen. In mei heeft Minister Kuipers samen met de Directeur Generaal Curatieve Zorg en de burgemeesters van Rotterdam en Schiedam het Zorgcoördinatiecentrum van Rotterdam-Rijnmond bezocht.

Ambulancezorg algemeen:

In de Wet Ambulancezorgvoorzieningen die op 1 januari 2021 is ingegaan, is opgenomen dat eens in de vijf jaar een visitatie door een visitatiecommissie moet worden verricht net zoals bij de Wet Veiligheidsregio's. De ARR heeft als één van de eerste regio's in Nederland meegedaan met een landelijke pilot voor de visitatiecommissie. Het bezoek van de commissie wordt afgerond met een rapportage die na de zomer gepubliceerd wordt.

In de regio blijft de zorgvraag hoog en de zorgsector blijft kampen met het structurele tekort aan ambulanceverpleegkundigen. De combinatie zorgt voor uitdagingen in de operationele ambulancezorg. Om het structurele tekort te verkleinen, is er een wervingscampagne ingezet en werken we met een bonus bij het aandrazen van nieuwe collega's. Daarnaast kunnen chauffeurs met de juiste competenties opgeleid worden tot ambulanceverpleegkundige. Tot slot blijven de teams laag- en midden-complexe zorg¹ samengestelde teams, zodat het eigen personeel sneller kan doorgroeien.

Daarnaast zet de ARR vanwege de druk op de operationele ambulancezorg ook in op zorgdifferentiatie²(o.a. gerichtere inzet Rapid Responders en uitbreiding van de Midden-complexe Ambulancezorg) om zoveel mogelijk patiënten tijdige en kwalitatieve zorg te kunnen bieden.

Doelstellingen voor 2023 uit het beleidsplan:

Wat willen we bereiken?	
<i>De ARR zet zich in om op innovatieve wijze optimale spreiding van goede ambulancezorg te realiseren in de regio</i>	
Wat gaan we hiervoor doen?	Wat hebben we al bereikt in 2023
Een visie opstellen over 'de optimale opkomstlocatie'. Deze visie wordt een belangrijk criterium bij de heroriëntatie op opkomstlocaties en postlocaties.	Er is een visie op de optimale opkomstlocatie opgesteld en vastgesteld. De visie gaat uit van twee teams voor hoog-complexe zorg per opkomstlocatie. Rekening houdend met snelle ontsluiting en het kunnen uitrukken in diverse richtingen, worden de opkomstlocaties in het stedelijk gebied idealiter op de vier hoeken van de Ring Rotterdam gepositioneerd. Ook in het landelijke gebied (Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee) is snelle ontsluiting en het kunnen uitrukken in alle richtingen een richtinggevend criterium. Aanvullend zullen twee teams voor laag- en midden-complexe zorg verdeeld worden over twee opkomstlocaties; Eén ten noorden van de Maas en één ten zuiden.

¹ Hoogcomplexe ambulancezorg is spoedeisend en wordt ingezet bij acuut levensgevaar of waar er snel ernstige gezondheidsschade kan op treden. Middencomplexe ambulancezorg is een complexere zorgvraag, maar niet spoedeisend. Er is bij een middencomplexe zorgvraag bijvoorbeeld meer mogelijk op het gebied van pijnstillen en ritmebewaking. Bij laagcomplexe ambulancezorg is er geen levensbedreigende situatie. Je kunt hierbij denken aan het vervoeren van een patiënt van de ene naar de andere zorginstelling met stabiele vitale functies.

² Zorgdifferentiatie: het aanbieden van verschillende vormen van ambulancezorg, zodat de juiste zorg op de juiste plaats gegeven kan worden.

<i>Wat gaan we hiervoor doen?</i>	<i>Wat hebben we al bereikt in 2023</i>
Mogelijkheden verkennen om biketeams in te zetten in Rotterdam-Rijnmond	De pilot is succesvol afgerond en biketeams zijn inmiddels onderdeel geworden van de reguliere zorgverlening. De biketeams worden ingezet bij evenementen en festiviteiten in de drukke binnenstad van Rotterdam.
Uitlopen van de pilot met het Zorgcoördinatiecentrum in Rotterdam-Rijnmond en na de pilot evalueren of en hoe een geïntegreerd zorgcoördinatiecentrum mogelijk gemaakt kan worden.	De eerste pilot met het Zorgcoördinatiecentrum is goed verlopen. Zorgcoördinatie is veelbelovend en wordt inmiddels gezien als een onmisbaar instrument om te anticiperen op de almaar toenemende zorgvraag. Zorgcoördinatie wordt steeds verder verbreed. Behalve de huisartsenposten, participeren o.a. ook de acute GGZ en acute thuiszorg hierin. De huidige vorm wordt gecontinueerd tot december. Additionele financiering voor 2023 zal via de zorgverzekeraars lopen. De NZA heeft de opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gekregen om voor de Zorgcoördinatiecentra vanaf 2026 een bekostigingssystematiek klaar te hebben.

Wat mag het kosten?

Hieronder vindt u de totale kosten voor het programma Ambulancezorg. Een uitgebreide toelichting vindt u in hoofdstuk 3.

Ambulancezorg (x € 1.000)	Realisatie t/m 30-06-2023	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Totaal lasten	27.235	59.402	-349	59.053	59.402	-	59.402
Totaal baten	32.854	64.359	566	64.925	64.359	-	64.359
Saldo van de baten en lasten	5.619	4.958	915	5.872	4.958	-	4.958

Ambulancezorg	Wijzigingen 2023	Incidenteel	Structureel
Lagere kapitaalslasten	-66		-66
Lasten projecten	215		215
Lagere logistieke kosten	-321		-321
Lagere diverse kosten	-216		-216
Dotatie voorziening	39		39
Totaal wijzigingen op de lasten	-349	-	-349
Baten projecten	215		215
Diverse baten	106		106
Nacalculatie 2022	245		245
Totaal wijzigingen op de baten	566	-	566
Saldo verschillen	915	-	915

Ambulancezorg	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Totaal wijzigingen op de lasten	-	-	-
Totaal wijzigingen op de baten	-	-	-
Saldo verschillen	-	-	-

1.3 Brandweezorg

Doel Brandweezorg

Het doel van het programma brandweezorg is vanuit een maatschappelijk belang mensen, dieren en goederen in de gehele regio Rotterdam-Rijnmond te beschermen tegen (de gevolgen van) brand, ongevallen, terreur en natuurgeweld, in een werkomgeving waar klantgerichtheid en professionaliteit centraal staan. Deze veiligheid bieden wij in overleg met burgers en samenleving: samen maken wij het veiliger.

De taken van de regionale brandweer, die uit de wet Veiligheidsregio voortkomen zijn onder meer:

1. Voorkomen en bestrijden van brand;
2. Adviseren op het gebied van brandpreventie en industriële veiligheid inclusief toezicht, controle en handhaving;
3. Beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen en
4. Waarschuwen van de bevolking voor gevaarlijke situaties: brand, giftige stoffen.

De omvang van de brandweer en de benodigde middelen worden in belangrijke mate bepaald door de aard en omvang van de aanwezige risico's in het verzorgingsgebied. Door de aanwezigheid van het haven- en industriegebied en een hoge mate van verdichting van de samenleving zijn de risico's in de regio Rotterdam-Rijnmond hoger dan gemiddeld in Nederland. Dit stelt hogere eisen aan de brandweer- en hulpverleningsorganisatie.

Hieronder zijn kengetallen van de Brandweezorg (gemiddeld over de afgelopen 4 jaar) opgenomen. In sommige gevallen is dit kengetal beïnvloed door de COVID-crisis in de afgelopen 2 jaar.

Kengetallen Repressie	Gemiddelde afgelopen 4 jaar*	t/m juni 2023
Aantal telefonische meldingen 112	15.000	17.393
Aantal incidenten	24.000	4.759
% binnen aangegeven aanrijtijd	70%	87,3%

*cijfers op jaarbasis

In 2022 is het nieuwe Operationeel Plan Brandweezorg vastgesteld en vanaf 2023 rapporteren wij nu ook op basis van dit plan. Doordat het Operationeel Plan Brandweezorg een heel andere insteek heeft dan het voorgaande dekingsplan zal in bovenstaande cijfers dan ook een trendbreuk te zien zijn. Bij het huidige Operationeel Plan Brandweezorg wordt op alle (prio 1) incidenten gerapporteerd (dus niet alleen op brandincidenten) en gaan we uit van de prestaties die daarin zijn afgesproken. Het streven is om zo snel mogelijk bij incidenten te zijn. Door deze nieuwe afspraken zal in de cijfers een trendbreuk te zien zijn ten opzichte van de voorgaande jaren en zijn de cijfers niet met elkaar te vergelijken. Ook bij het aantal incidenten wordt op basis van een andere systematiek gerapporteerd. In voorgaande jaren werd gekeken naar het aantal gemelde incidenten, terwijl met ingang van dit jaar wordt gekeken naar het aantal incidenten, waarbij daadwerkelijk een inzet is gedaan.

Kengetallen Preventie	Gemiddelde afgelopen 4 jaar*	t/m juni 2023
Aantal voorlichtingsbijeenkomsten Veilig Leven	304	176
Aantal Veiligheidsadviezen	210	97
Aantal Adviezen Evenementen	1.500	1.204
Aantal adviezen Externe Veiligheid	203	114
Aantal adviezen Bouwprojecten	1.500	758
Aantal adviezen brandveiligheidsinstallaties	400	254
Aantal adviezen brandveilig gebruik van o.a. gebouwen	500	207
Toezicht bij Evenementen	55	67
Aantal controles toezicht tijdens bouw	200	67
Aantal controles toezicht tijdens gebruik	4.000	2.777

* cijfers op jaarbasis

Bij de adviezen op evenementen en de controles “toezicht tijdens gebruik” is te zien, dat het effect van Corona aan het verminderen is. Het gemiddelde over vier jaar geeft een lager gemiddelde door Corona, omdat in die periode weinig tot geen evenementen gehouden werden en er geen controles op gebruik gehouden konden worden.

Kengetallen Industriële Veiligheid	Gemiddelde afgelopen 4 jaar*	t/m juni 2023
Brandveiligheidsadvies zware industrie	82	67
Beoordelen brandveiligheidsplannen	65	31
Aanwijzingen bedrijfsbrandweer	4	2
Inspecties zware industrie (BRZO)	65	50
Bedrijfsbrandweerinspecties	100	84

* cijfers op jaarbasis

Er hebben meer inspecties plaatsgevonden bij de havenspooremlacements van ProRail dan vooraf was voorzien. Een eerder uitgangspunt was dat werkzaamheden met betrekking tot vereiste veiligheidsvoorzieningen op de emplacements in een afrondende fase waren. In de praktijk hebben opgelopen vertragingen geleid tot inzet van extra inspectiecapaciteit. Er is een dwangsom opgelegd aan ProRail en de verwachting is dat een deel wordt geïnd aan het eind van het jaar. Nu is nog niet bekend is wat de hoogte hiervan is. Hiermee is dan ook geen rekening gehouden in de financiële prognose.

Brandweezorg algemeen

Brandweer Toonaangevend

Als brandweer maken wij dagelijks het verschil binnen de complexe en veelzijdige Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Om nu en in de toekomst onze toegevoegde waarde aan een steeds veranderende samenleving te blijven geven, is een sterke organisatie nodig. Om die reden is gestart met het programma Brandweer Toonaangevend. Uit dit programma is een toekomstbeeld voor de brandweer geschetst en is er een inrichtingsplan en uitvoeringsplan opgesteld. In de tweede helft van het jaar zullen deze plannen ter besluitvorming voorgelegd gaan worden.

Door010

In 2006 is landelijk het tweede loopbaanbeleid ingevoerd. Medewerkers die na 1 januari 2006 zijn gestart bij de brandweer mogen niet langer dan 20 jaar in een repressieve functie werken. Binnen die 20 jaar krijgen de medewerkers de mogelijkheid zich om te scholen voor een tweede loopbaan. Veel medewerkers hebben echter de wens om langer dan 20 jaar bij de brandweer te werken. Dit heeft ook voordelen voor de VRR, omdat met het langer doorwerken veel kennis en ervaring langer behouden blijft voor de organisatie. Daarnaast wordt de werkdruk voor het zittend personeel en de druk op het rooster verminderd, waardoor de continuïteit van het primaire proces op de langere termijn geborgd is. Om hieraan tegemoet te komen is de VRR vooruitlopend op landelijke ontwikkelingen gestart met het project DOOR010. In het najaar zal het plan ter besluitvorming worden voorgelegd.

Doelstellingen uit het Beleidsplan/Ontwikkelagenda:

1.3.1 Vakbekwaam worden en blijven

De VRR heeft één van de meest complexe risicoprofielen van Nederland. Als gevolg van allerlei maatschappelijke ontwikkelingen – zoals een verminderde beschikbaarheid van vrijwilligers tijdens dag-uren, kortere dienstverbanden, vergrijzing personeelsbestand en tweede loopbaanbeleid - is de doorstroom van personeel fors gestegen. Om de bezetting van bluseenheden te kunnen continueren moet vaker aanvullend beroepspersoneel worden ingezet en moeten extra vrijwilligers worden aangetrokken, die opgeleid moeten worden. Ook het vakbekwaam blijven wordt steeds lastiger. De wereld verandert snel, branden worden complexer en treden minder vaak op. Hierdoor is het van belang om meer te trainen en oefenen, zodat medewerkers voorbereid zijn als een incident zich voordoet. Bovendien moet er meer aandacht zijn voor de verplichte rijvaardigheidstrainingen. Om de kwaliteit van vakbekwaamheid van het personeel te verhogen zal de komende jaren meer opleidingsruimte voor nieuwe medewerkers georganiseerd worden en verplichte rijvaardigheidstrainingen ingesteld worden. Daarvoor zal de instructiecapaciteit zowel kwantitatief als kwalitatief vergroot worden waarbij er meer aandacht komt voor moderner materiaal, betere ondersteuning en meer aandacht voor het leren van incidenten.

Wat willen we bereiken?

De VRR zet zich in om alle operationele medewerkers dusdanig te bekwamen dat zij een goede basis hebben om op vakkundige, veilige en effectieve wijze incidenten te kunnen bestrijden en hulp te kunnen verlenen. Daarnaast ziet de VRR erop toe dat operationele medewerkers het geleerde onderhouden, in kunnen spelen op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen die invloed hebben op het werk en beschikken over up-to-date vakinhoudelijke kennis. Met betrekking tot het multidisciplinair vakbekwaam blijven wordt ingezet op het nog beter leren van oefeningen en incidenten en dit vertalen in het opleidings- / oefenprogramma. Hierbij wordt vooral ingezet op evalueren en leren van evaluaties, waarbij rekening gehouden wordt met maatschappelijke ontwikkelingen zoals klimaat, cyber en de energietransitie.

Wat gaan we hiervoor doen in 2023?

Vakbekwaam worden:
1. Werven extra instructeurs
2. Aanbesteding extra opleidingsmaterieel
3. Bijscholen instructeurs

Wat hebben we al bereikt in 2023?

1. Er zijn inmiddels twee junior instructeurs geworven die momenteel worden opgeleid. Na de zomer zal een volgende wervingsronde plaatsvinden.
2. Aan het eind van het derde kwartaal wordt extra opleidingsmaterieel aangeschaft.
3. Voor een eerste groep van de bestaande instructeurs is bijscholing georganiseerd. In oktober wordt deze bijscholing herhaald voor de volgende groep. Daarnaast is gestart met een bijscholing voor instructeurs op het gebied van "Hulpverlening".

<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2023?</i>	<i>Wat hebben we al bereikt in 2023?</i>
<p>Vakbekwaam blijven:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verhoging aantal realistische oefendagen met 20 dagen 2. Aanbesteding extra oefenmaterieel 3. Ontwikkelen en uitvoeren van een meerjaren programma multidisciplinair opleiden en oefenen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De eerste tranche van het hogere aantal realistische oefendagen is ingevoerd. 2. Aan het eind van het derde kwartaal wordt extra oefenmaterieel aangeschaft. 3. Er is een meerjaren programma "Multidisciplinaire Vakbekwaamheid" opgesteld voor 2024 – 2027. In dit meerjarenprogramma ligt vooral de nadruk op het evalueren en leren van GRIP-incidenten en -oefeningen en het verwerken van de uitkomsten in de toekomstige opleidingen/oefeningen/trainingen. Het evaluatierapport van de eerste in de reeks van ROT oefeningen genaamd Stroomloos is de basis voor de vervolgoefeningen in september en zal in de toekomst toegepast worden op alle multi oefeningen. Er is tevens een nieuwe evaluatiemethodiek voor GRIP inzetten in concept beschreven. De vastgestelde Multi oefenkalender 2023 is voor de eerste helft van dit jaar conform planning uitgevoerd. Hierin zijn tijdens de ROT, en CoPI-oefeningen de thema's klimaat, digitale verstoring en Terrorismegevolgbestrijding behandeld. Daarnaast is een deel van de wettelijke verplichte BRZO- en GBT-oefeningen gehouden middels introductietrainingen bij gemeenten. Voor de tweede helft van dit jaar staan de verdere uitwerking van de evaluatiemethodiek voor GRIP-incidenten, de CoPI-2daagse, de systeemtest, ROT en BRZO-oefeningen gepland en een uitwerking van het programma basisvaardigheidstraining ROT. Tot slot wordt onderzocht óf en hoe geoefend kan worden met Virtual Reality.

Wat mag het kosten?

Vakbekwaam worden en blijven	1eBW 2023	Wijzigingen	2eBW 2023	2024	2025	2026
Totaal	2.159.227	-	2.159.227	3.449.304	4.747.640	5.462.403

1.3.2 Hoogbouwbrandbestrijding

Binnen de regio Rotterdam-Rijnmond worden veel nieuwe (zeer) hoge gebouwen neergezet, maar de brandweer Rotterdam-Rijnmond is geen expert op het gebied van hoogbouw-brandbestrijding, terwijl dit op basis van het risicoprofiel wel verwacht mag worden. Om expert te worden op het gebied van hoogbouw zal er geïnvesteerd gaan worden in kennis, kunde, materieel en materiaal. In 2022 wordt met dit traject gestart en de komende jaren zal één en ander verder geïmplementeerd worden, zodat bij incidenten in hoge gebouwen effectief en veilig opgetreden kan worden en er geen onveilige situaties voor eigen personeel ontstaan.

Wat willen we bereiken?	
De VRR zet zich in voor veilig gebruik van hoogbouw en een veilige en effectieve inzet van hulpdiensten bij incidenten.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben we al bereikt in 2023?
Implementatie beleidsdocument hoogbouw dat in 2022 wordt opgesteld. Dit betreft de volgende zaken: <ul style="list-style-type: none">○ Implementeren handelingsperspectieven hulpverleningsdiensten○ Implementeren inzetprocedure hoogbouw, inclusief een eventuele nieuwe werkwijze specialistische teams.○ Specialistische teams brandweer operationeel	Dit onderdeel van de Ontwikkelagenda is getemporiseerd en wordt volgend jaar weer opgepakt.
Vervanging van twee redvoertuigen waarbij rekening gehouden wordt met specifieke eisen voor hoogbouw	Dit onderdeel van de Ontwikkelagenda is getemporiseerd en wordt volgend jaar weer opgepakt.

Wat mag het kosten?

Hoogbouw	1eBW 2023	Wijzigingen	2eBW 2023	2024	2025	2026
Totaal	-	-	-	199.705	252.464	306.574

1.3.3 Voorbereiden op gevolgen klimaatverandering

Het klimaat verandert met als gevolg dat er sprake is van extremere weersomstandigheden zoals droogte, extreme hitte, overstromingen en zware stormen. Daarnaast is te zien dat veel gemeenten-initiatieven nemen om gebouwen klimaat adaptief te maken. Zo wordt er bijvoorbeeld extra (brandbare) isolatie op gebouwen geplaatst. Dit zijn ontwikkelingen waarvoor de bouwregelgeving achterhaald is of niet bestaat.

De verandering van het klimaat heeft zowel gevolgen voor de voorbereiding op crises als op de gevolgbestrijding. Daarnaast kan het werken onder extreme omstandigheden zoals bij wateroverlast of extreme hitte consequenties hebben voor de inzetbaarheid van de hulpdiensten. Deze consequenties hebben we op dit moment nog niet in beeld. De komende beleidsperiode is klimaatverandering daarom een aandachtspunt. We richten ons hierbij op drie pijlers: preventie, gevolgbestrijding en de continuïteit van de VRR bij extreme omstandigheden.

Wat willen we bereiken?	
De VRR bereidt zich voor op klimaatverandering en de consequenties hiervan voor incidentbestrijding en de continuïteit van de hulpverlening.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben wij al bereikt in 2023
Leren van incidenten en ontwikkelingen in Nederland en Europa	De VRR is een Visie op incidentbestrijding aan het opstellen. Deze visie moet bijdragen aan een toekomstbestendige brandweer en een kapstok bieden voor beleidsmatige keuzes. Hiervoor is gebruik gemaakt van incidenten en ontwikkelingen in binnen- en buitenland. De toekomstverkenning levert een beeld op over nieuwe energievormen, (autonome) technieken, gebouwen, infrastructuur en intensivering van het gebruik daarvan. Ook klimaatverandering en extreme weersomstandigheden maken onderdeel uit van deze visie. In de komende tijd zal er een themasessie met het bestuur georganiseerd worden, zodat dit jaar de visie kan worden vastgesteld.
Inzicht krijgen in de gevolgen van klimaatverandering voor crises en incidenten en de gevolgbestrijding daarvan	Komend half jaar wordt gestart met het opstellen van een incidentbestrijdingsplan Hoogwater en Overstroming met aandacht voor bedrijven in buitendijkse gebieden. Hiervoor is in het eerste halfjaar met onze ketenpartners een impactanalyse opgesteld naar de gevolgen van een overstroming voor onze regio en heeft de VRR deelgenomen aan en ondersteund bij een grote interregionale oefening in het kader van het Samenwerkingsverband Crisisbeheersing overstroming Randstad met betrokkenheid van 3 provincies, 7 veiligheidsregio's, 5 waterschappen en het ministerie van Rijkswaterstaat. Er is gestart met een regionaal multidisciplinair plan van aanpak Natuurbrandbestrijding met als doel het creëren van een integraal risicobeeld en gedeeld inzicht in de multidisciplinaire gevolgen van de risico's bij natuurbranden. In september wordt gestart met een onderzoek naar klimaatadaptatie in de industrie.
Inzicht krijgen in de gezondheidkundige consequenties voor de geneeskundige hulpverlening	Deze activiteit zal in de twee helft van 2023 worden opgepakt.
Ontwikkelen van het specialisme klimaatadaptatie in relatie tot veiligheidsvraagstukken binnen ruimtelijke ontwikkelingen. In advisering focus op maatregelen die gevolgen van klimaatverandering op fysieke veiligheid kunnen verminderen.	Er is een plan van aanpak gemaakt om te komen tot een visie op het specialisme klimaatadaptatie gericht op ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast wordt als onderdeel van de integrale advisering geadviseerd op voorzieningen in bouwwerken die gericht zijn op het behalen van de klimaatdoelstellingen. Waar regelgeving ontbreekt, wordt risicogericht geadviseerd. Bij evenementen wordt het scenario extreem weer in de beoordeling meegenomen.

Wat mag het kosten?

Vorbereiding op gevolgen klimaatverandering	1eBW 2023	Wijzigingen	2eBW 2023	2024	2025	2026
Totaal	61.412	-	61.412	117.235	156.916	184.048

1.3.3 Aanpassen op de Omgevingswet

De stelselherziening Omgevingsrecht – bestaande uit de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen – vraagt van lokale (maar ook andere) overheden om een nieuwe manier van werken, waarbij participatie en inspraak een belangrijk en groot onderdeel zal zijn. De veiligheidsregio wordt door de wetgever gezien als een interne ‘dienst’ (want verlengd lokaal bestuur) en is daarom niet apart genoemd, maar moet wel mee in die nieuwe methode van werken. Door de stelselherziening Omgevingsrecht krijgen gemeenten ook een grotere rol bij de inrichting van de omgeving, zo kan er bijvoorbeeld lokaal beleid worden opgesteld voor het gebruik van de ruimte binnen zogenaamde aandachtsgebieden. Om dit op een veilige manier plaats te laten vinden wordt de VRR nu al ingezet door gemeenten om aan de voorkant mee te denken vanuit veiligheidsoptiek, omdat deze specifieke, integrale expertise alleen bij de VRR beschikbaar is. Hierbij gaat het niet alleen om aansluiten bij omgevingsstafels e.d., maar om het volledige spectrum van advisering en toezicht voor gemeenten en bevoegd gezag bij complexe dossiers.

Aangesloten blijven bij maatschappelijke ontwikkelingen vraagt om nieuwe en een gedeeltelijke verschuiving van werkzaamheden binnen de veiligheidsregio. Nieuwe initiatieven in het kader van effectiever ruimtegebruik, energietransitie en klimaatadaptie betekent ook een grotere werklust.

Doordat de omgevingswet leidt tot een verkorting van de vergunningstermijnen, wordt in alle veiligheidsregio's een verschuiving verwacht van advisering op veiligheid als afsluitende toets naar het vooroverleg. Vooral bij complexe aanvragen zal het vooroverleg een meer formele rol krijgen waarbij het vraagstuk: 'Hoe borgen we veiligheid en gezondheid?' bij de ontwerpfasen al op tafel komt.

Om invulling te kunnen geven aan deze taak zal de VRR meer risicogericht gaan werken in plaats van regelgericht en meer aan de voorkant mee gaan denken over veiligheid met lokale overheden. Hiervoor zal geïnvesteerd gaan worden in extra deskundigheid en competenties van functionarissen en capaciteit.

Wat willen we bereiken?	
De VRR denkt vooraf mee en geeft integrale, uniforme en voorspelbare adviezen om de gemeenten te helpen een veilige leefomgeving te creëren.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben wij al bereikt in 2023
Opleiden deskundige adviseurs die aan de voorkant meedenken over veiligheid.	De medewerkers volgen de opleidingen in het kader van de omgevingswet en voor alle gemeentes en de provincie Zuid-Holland zijn accounthouders vastgesteld.
Werven van een projectleider infra en bereikbaarheid	De projectleider infra en bereikbaarheid is aangesteld.
Werven van een data/risico analist ten behoeve van risicogericht en datagericht werken.	In verband met de temporisering is dit punt uitgesteld naar 2024.
Starten met het opzetten van nieuw business procesmanagement.	In verband met de temporisering is dit punt uitgesteld naar 2024.
Opstellen en implementeren van VRR breed omgevingsveiligheidsbeleid inclusief handreikingen	In februari 2023 heeft het Algemeen Bestuur het regionale Omgevingsveiligheidsbeleid vastgesteld.

Wat mag het kosten?

Omgevingswet	1eBW 2023	Wijzigingen	2eBW 2023	2024	2025	2026
Totaal	-	-	-	798.820	1.009.857	1.226.295

Zoals afgesproken is er wel uitvoering gegeven aan de taakverandering in het kader van de Omgevingswet, maar zijn hiervoor alternatieve mogelijkheden voor ombuigingen ingezet.

1.3.4 Energietransitie

De energietransitie heeft gevolgen voor de hele VRR. Nieuwe ontwikkelingen in het kader van de energietransitie doen zich in versneld tempo voor: waar voorheen wetten en regels de ontwikkelingen konden bijhouden, is dat nu niet meer mogelijk. De wetgeving loopt jaren achter op de ontwikkelingen. Hierdoor is er bijvoorbeeld geen meldingsplicht voor veel initiatieven. Voorbeelden van ontwikkelingen in het kader van de energietransitie in onze regio zijn de komst van windmolens/windparken, zonnepanelen/zonneparken, biobrandstoffen, elektrische voertuigen, kV stations en diverse waterstofprojecten. In geval van brand brengt dit nieuwe risico's met zich mee en vergt dit een ander type incidentbestrijding.

Op landelijk niveau vindt er veel kennis- en informatiewisseling tussen de veiligheidsregio's plaats om goed op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen en veiligheidsprincipes. Dit vertaalt zich uiteindelijk weer in aandachtspunten en best practices op het gebied van veiligheid voor de gesprekken die de VRR met initiatiefnemers en de gemeenten uit haar verzorgingsgebied heeft.

De veranderingen voor de VRR als gevolg van de energietransitie houden enerzijds aan de voorkant in dat de adviserende rol van de VRR een stuk groter is (er is praktisch geen wetgeving) en aan de achterkant moet worden gezocht naar nieuwe manieren om andere typen incidenten te kunnen bestrijden. In de komende beleidsperiode zal de VRR investeren in opleidingen en speciaal materiaal om ook deze crises het hoofd te kunnen bieden.

Wat willen we bereiken?	
De VRR zet in op een veilige energietransitie	
Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben wij al bereikt in 2023
Inventariseren en effecten in beeld brengen voor zonnepanelen, elektrificatie en transport, elektrificatie en opslag, waterstof en multi-fuel tankstations	De technologische ontwikkelingen op het gebied van zonnepanelen, elektrificatie in transport en opslag, waterstof en multi-fuel tankstations worden gevolgd en er wordt meegedacht over de risico's en het zoeken van oplossingen. Er is bijgedragen aan de veiligheidsnormering voor het programma Ammoniakopslag ten behoeve van het Waterstofvervoer, zowel landelijk als regionaal en aan een hulpregeling Waterstof Incident Management.

Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben wij al bereikt in 2023
Uitwerking resultaten inventarisatie tot adviezen voor handelingsperspectieven zowel aan de preventieve kant als aan de incidentbestrijdingskant.	Voor de preventieve kant is er op het gebied van elektrificatie een handreiking advisering afgerond. Deze wordt na de zomer vastgesteld en geïmplementeerd. Er wordt integraal geadviseerd op zaken als zonnepanelen op grote compartimenten, energie opslagsystemen bij evenementen, nieuwe systemen als de 100MW Centrale, stalling van elektrische voertuigen en gezondheidskundige risico's van grootschalig waterstofvervoer. Tot slot is gestart met een actualisatie van het rampbestrijdingsplan BRZO en een nieuw incidentbestrijdingsplan grootschalige energieopslag.
Formats ontwikkelen om eenduidig te kunnen adviseren.	Hier is nog geen invulling aan gegeven.
Bijscholing adviseurs op dit gebied.	Hier is nog geen invulling aan gegeven.

Wat mag het kosten?

Energietransitie	1eBW 2023	Wijzigingen	2eBW 2023	2024	2025	2026
Totaal	40.903	-	40.903	78.157	104.571	122.698

Wat mag het programma Brandweezorg kosten?

Hieronder vindt u de totale kosten voor het programma Brandweer. Een uitgebreide toelichting vindt u in hoofdstuk 3.

Brandweezorg (x € 1.000)	Realisatie t/m 30-06-2023	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Totaal lasten	41.500	95.351	-2.485	92.866	102.404	-974	101.430
Totaal baten	56.889	110.294	532	110.826	120.323	46	120.369
Saldo van de baten en lasten	15.389	14.943	3.017	17.960	17.919	1.020	18.939

Brandweezorg	Wijzigingen 2023	Incidenteel	Structureel
Pensioenpremies a.d.h.v. CAO-wijz	-661		-661
Vacatureruimte	-330		-330
Mutaties op de reserves	-629		-629
Lagere kapitaalslasten	-897		-897
Mutaties op Plustaken	32		32
Totaal wijzigingen op de lasten	-2.485	-	-2.485
Opbrengsten rente	500		500
Mutaties op Plustaken	32		32
Totaal wijzigingen op de baten	532	-	532
Saldo verschillen	3.017	-	3.017

Brandweezorg	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Mutaties op de reserves	210		210
Lagere kapitaalslasten	-1.230		-1.230
Mutaties op Plustaken	46		46
Totaal wijzigingen op de lasten	-974	-	-974
Mutaties op Plustaken	46		46
Totaal wijzigingen op de baten	46	-	46
Saldo verschillen	1.020	-	1.020

1.4 Risico- en Crisisbeheersing en GHOR

Het doel Risico- en Crisisbeheersing is het systematisch verbinden van de vele partijen die een rol hebben bij het verhogen en borgen van het fysieke en gezondheidskundige veiligheidsniveau van de burger in de regio Rotterdam-Rijnmond in relatie tot de mogelijkheden die beschikbaar zijn om het risico te reduceren met een adequate hulpverleningsorganisatie.

De kern van Risico- en Crisisbeheersing ligt in het vermogen de verschillende belangen van de vele partners op een optimale wijze te behartigen, te waarborgen en de samenhang hierbij aan te brengen door de rol van zowel regisseur als adviseur op zich te nemen.

Kengetallen van de Risico- en Crisisbeheersing (gemiddeld over de afgelopen 4 jaar) zijn:

Kengetallen Risico- en Crisisbeheersing	Gemiddelde afgelopen 4 jaar*	t/m juni 2023
Aantal Grip 1 incidenten	30	11
Aantal Grip 2 incidenten	4	0
Aantal planningstaven	-	4

*cijfers zijn op jaarbasis

Er zijn geen Grip2 incidenten geweest in het eerste halfjaar. Er zijn wel 4 planningstaven geweest voor Koningsdag, kampioensviering Feyenoord, de Asielzoekers opvang en de opvang Oekraïners. In verband met de doorontwikkeling van crisisbeheersing in het kader van langdurige crises naast de flitsrampen zullen vanaf nu ook de planningstaven opgenomen worden in de bestuurlijke rapportage.

Kengetallen (crisis)communicatie:

INCIDENTEN

201 updates voor **37 incidenten**, waaronder brand, storm, uitval elektriciteit en vloeistof lekkage.

BIJZONDERHEDEN

- 112-campagne
- Dumpert serie AMBU 146
- 5e editie van SAMEN Magazine

De Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) kent als primaire aandachtsgebieden:

1. Acute gezondheidszorg
2. Publieke gezondheidszorg

Vanuit deze aandachtsgebieden voert de GHOR-regie, coördinatie en aansturing en geeft de GHOR adviezen aan het bevoegd gezag en aan instellingen. Ook levert de GHOR vanuit die aandachtsgebieden bijdragen aan de ontwikkeling en totstandkoming van multidisciplinaire producten.

Kengetallen van de GHOR (gemiddeld over de afgelopen 4 jaar) zijn:

Kengetallen GHOR	Gemiddelde afgelopen 4 jaar*	t/m juni 2023
Aantal incidenten met leiding en coördinatie	550	536
Aantal adviezen gevaarlijke stoffen	150	87

* cijfers zijn op jaarbasis

Risico- en crisisbeheersing Algemeen

Het afgelopen half jaar is ingezet op onderstaande twee thema's, waarbij de financiering gedeeltelijk vanuit de BDuR is gerealiseerd.

Inzicht in risico's

Een kernteam Inzicht in Risico's is gestart met als voornaamste doel: inzicht, overzicht en vooruitzicht op risico's. Hier komen o.a. het regionaal risicoprofiel, het brandrisicoprofiel en zorgrisicoprofiel samen en wordt multidisciplinair intern en met externe veiligheidspartners voor specifieke thema's afgestemd.

Programma versterking en doorontwikkeling Bevolkingszorg

Het programma Versterking en doorontwikkeling Bevolkingszorg werkt samen met de bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever aan een verdere definiëring van het programma, waarbij de ambitie en strategische doelen van het programma met elkaar worden vastgesteld in een programmabrief. Van daaruit wordt toegewerkt naar het opleveren van een programmaplan in het vierde kwartaal van 2023 waarbij alle inspanningen om de ambitie en doelen te bereiken een plek krijgen. De al lopende activiteiten op het gebied van vakbekwaamheid en crisiscommunicatie worden onderdeel van het programma evenals de verdere uitwerking voor onze regio van de adviezen vanuit het landelijke project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg. Veel loopt al. Zo is recent een inwerkboek voor de Algemeen Commandant Bevolkingszorg opgeleverd en wordt er gewerkt aan een nieuw regionaal draaiboek crisiscommunicatie.

Doelstellingen uit begroting/Ontwikkelagenda

1.4.1 Versterken piketorganisatie

De VRR investeert in de continuïteit, toekomstbestendigheid en kwaliteit van haar piketorganisatie. Inwoners van onze regio kunnen vertrouwen op een kundige en betrouwbare hulpverlening. Medewerkers in de piketorganisatie van brandweer, GHOR en crisisbeheersing vervullen cruciale functies in de processen leiding & coördinatie, logistiek en ondersteuning tijdens de bestrijding van branden, rampen en crises. Deze medewerkers vervullen deze belangrijke functies naast een gewone aanstelling bij de VRR of partnerorganisatie. Maar de piketorganisatie van de VRR staat onder druk. Dit heeft een aantal oorzaken:

- Crisis zijn steeds vaker complex, langdurig en onvoorspelbaar (creeping crises).
- De samenleving verwacht steeds meer van de overheid en accepteert minder risico's
- Het speelveld van crisis wordt steeds uitgebreider en complexer.
- Er wordt steeds meer gevraagd van de piketfunctionaris in de preparatiefase.
- Vergrijzing van het personeelsbestand.

Wat willen we bereiken?	
In de komende beleidsperiode zet de VRR in op een versterking en verduurzaming van de piketorganisatie om de kwaliteit en uitvoering ook in de toekomst te kunnen borgen.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben wij al bereikt in 2023
De visie op de duurzame piketorganisatie wordt geïmplementeerd	Het implementatieplan is in concept gereed, waarbij de focus ligt op het enerzijds de basis op orde brengen (voldoende vullen van de piketpools, opleidingen op orde brengen, een goede basisadministratie en eenduidig beleid) en anderzijds het inrichten van de hiërarchische aansturing.
Uitbreiden van het aantal piketmedewerkers	Er zijn 3 medewerkers aangesteld met als opdracht om de piketorganisatie in de eigen kolom te professionaliseren.

Wat mag het kosten?

Versterken piketorganisatie	1eBW 2023	Wijzigingen	2eBW 2023	2024	2025	2026
Totaal	496.599	-	496.599	847.791	1.209.154	1.409.937

1.4.2 Multi Intelligence Center

Incidenten op straat worden complexer. De informatie aan het begin van een incident is steeds crucialer. De noodzaak om meer 'informatie-ondersteund' te beslissen bij incidenten wordt binnen de veiligheidsregio's steeds groter; ook bij de crisispartners is dat het geval. De ontwikkeling en inrichting van een Multi Intelligence Center (MIC) zorgt voor een enorme stap voorwaarts in deze noodzakelijke informatievoorziening. Door betere en snellere beschikbaarheid van de juiste informatie kan met betrokken partners effectiever opgetreden worden bij incidenten en bij crises. Het MIC wil informatie die wel érgens beschikbaar is, maar niet of niet tijdig bij de hulpdiensten bekend is ontsluiten, zodat hulpverleners en ketenpartners sneller een actueel en integraal veiligheidsbeeld hebben tijdens een incident/crises. Dit versterkt zowel de positie van de calamiteitencoördinatie, als die van de beslissers in het veld en crisisstaven. Ook op momenten dat elke seconde telt.

Het MIC is een flexibel samenwerkingsverband/-netwerk tussen ketenpartners bij incident- en crisisbestrijding, die nu in beginsel wordt geïnitieerd door de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR), de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) en de Gezamenlijke Brandweer (GB). Het MIC biedt een vooraf afgestemde informatievoorziening en een informatiecentrum dat binnenkomende informatie kan duiden en de juiste functionarissen kan betrekken. MIC borgt dit integrale informatiemanagement voor de aangesloten hulpverleners en ketenpartners van de meldkamer Rotterdam.

Wat willen we bereiken?	
De VRR maakt met het Multi Intelligence Center de crisisbeheersing en de incidentbestrijding effectiever en slagvaardiger, verhoogt de veiligheid van de mensen in het veld, verstevigt de gemeenschappelijke informatiepositie van de beslissers en voert centraal de regie op veiligheidsaspecten.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben wij al bereikt in 2023
Het samenwerkingsverband is met minimaal 3 partners uitgebreid	Er lopen gesprekken met diverse veiligheidsregio's over aansluiting bij het samenwerkingsverband waarbij de gesprekken met Veiligheidsregio's Groningen, Utrecht, Limburg-Zuid en Noord-Limburg vergevorderd zijn
De informatieorganisatie van het Multi Intelligence Center is ingericht conform het implementatieplan	Op dit moment zijn het Governance en het inrichtingsplan in de maak en worden in oktober voorgelegd aan de stuurgroep. Daarna kan gestart worden met de implementatie.
Het MIC is op enkele dag-uren doordeweeks operationeel. Dit wordt in de jaren erna verder uitgebouwd	Door de temporisering lukt dit jaar nog niet om op enkele dag-uren doordeweeks operationeel te zijn. Dit jaar zal het MIC tijdens enkele evenementen operationeel zijn. De komende jaren wordt dit verder uitgebouwd. Het MIC is operationeel geweest tijdens Koningsdag.
Vanuit de extra BDuR-gelden voor Rampenbestrijding is gewerkt aan: a. Migratie van digitale omgeving van MIC naar eenvoudig schaalbaar en koppelbaar met (landelijke) informatievoorzieningen mogelijk maken voor zowel Opvang vluchtelingen als de MIC-ontwikkeling zelf. b. Implementatie beslissingsondersteuning voor functionarissen CaCo, meldkamer brandweer, MIC en mogelijk anderen.	Vanuit de extra BDuR-gelden Rampenbestrijding is het volgende opgepakt: a. De digitale omgeving van het MIC is gemigreerd, zodat er een koppelvlak gerealiseerd kon worden. Met behulp van dit koppelvlak kan makkelijker informatie van landelijke voorzieningen ontsloten worden. b. Er is een tool voor de beslissingsondersteuning gerealiseerd. In het tweede half jaar zal deze tool geïmplementeerd worden.

Wat mag het kosten?

Multi Intelligence Center	1eBW 2023	Wijzigingen	2eBW 2023	2024	2025	2026
Totaal	-	-	-	781.452	1.046.177	1.226.984

Het MIC is één van de onderwerpen uit de Ontwikkelagenda die getemporeerd is en daarom worden er vanuit de Beleidsdoelstellingen / Ontwikkelagenda-gelden geen activiteiten ondernomen op de MIC.. De activiteiten die worden ondernomen en de kosten die voor het MIC zijn gemaakt, worden gedekt uit de extra BDuR gelden Rampenbestrijding.

1.4.3 Doorontwikkelen netwerkfunctie Veiligheidsregio

Naast de klassieke flitsrampen krijgen we door het complexer worden van de maatschappij steeds meer te maken met ongekende en nieuwe crisistypes (digitaal, klimaat, ziektes). Waar de klassieke risico's vooral een lokale impact hebben met een duidelijk bron en effectgebied, houden nieuwe crisistypes zoals cyberdreigingen en ziektes zich niet aan regio-grenzen of werkgebieden van organisaties. Om dergelijke crises het hoofd te kunnen bieden, hebben veiligheidsregio's een netwerk aan crisispartners nodig en zullen hierin moeten investeren en ontwikkelen. Veiligheidsregio's zullen telkens wisselende crisispartners en verschillende expertises nodig hebben en zullen zich hierop moeten voorbereiden. Om deze functie goed op te kunnen bouwen, zal de VRR haar capaciteit op dit gebied verder uitbreiden.

<i>Wat willen we bereiken?</i>	
De VRR ontwikkelt zich tot een crisisorganisatie die voorbereid is op traditionele rampen en crises en hedendaagse 'creeping crises'.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2023?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2023</i>
Deelnemen aan de landelijke werkgroep gezamenlijke voorbereiding op risico's met bovenregionale en landelijke impact.	In verband met de temporisering is dit punt uitgesteld naar 2024.
GHOR-deelname aan overleg met acute (ROAZ) en niet-acute zorg (RONAZ).	In verband met de temporisering is dit punt uitgesteld naar 2024.
Beoordeling door de GHOR van de wijze waarop partijen in de acute en niet-acute zorg zich voorbereiden op crisis.	In verband met de temporisering is dit punt uitgesteld naar 2024.

Wat mag het kosten?

Doorontwikkeling netwerkfunctie veiligheidsregio	1eBW 2023	Wijzigingen	2eBW 2023	2024	2025	2026
Totaal	-	-	-	195.393	261.486	306.745

1.4.4 Beperken maatschappelijke impact digitale verstoring

Eén van de nieuwe vormen van crisis is de maatschappelijke impact van digitale verstoringen. Door een steeds verdere digitalisering van de maatschappij zal het aantal digitaal gerelateerde maatschappelijke knelpunten toenemen. Hier zal de VRR zich nadrukkelijk op moeten voorbereiden. Het gaat hierbij niet alleen om expertise voor het beheersen en bestrijden van de gevolgen van cyberincidenten, maar ook om als gesprekspartner aan te kunnen sluiten bij andere betrokken partijen in het kader van pro-actie en preventie. Hiervoor zal de VRR de komende jaren investeren in personeel en opleidingen.

Wat willen we bereiken?	
De VRR zet zich in om de weerbaarheid tegen digitale dreigingen en verstoringen te verhogen en de gevolgen te bestrijden.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben wij al bereikt in 2023
Werven van een regiehouder	In verband met de temporisering is dit punt uitgesteld naar 2024.
In kaart brengen van elementen van cybercrises en opbouwen van een netwerk	Er is een subsidieaanvraag gedaan bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor onderzoek naar de aspecten van Cybersecurity bij de voorbereiding op incidentbestrijding door Industriële bedrijven. Verder hebben wij onze bijdrage geleverd aan de landelijke en regionale voorbereiding van de landelijke cyberoefening ISIDOOR IV in het najaar. Vanuit de GHOR wordt geparticipeerd in projecten met betrekking tot digitale verstoringen in de zorg.
Blijvend deelnemen aan Stichting FERM	De raad van advies van FERM heeft een rondleiding gekregen op de meldkamer en crisisruimten, zodat zij meer bekendheid krijgen met de VRR.

Wat mag het kosten?

Beperken impact digitale verstoringen	1eBW 2023	Wijzigingen	2eBW 2023	2024	2025	2026
Totaal	40.903	-	40.903	78.157	104.571	122.698

1.4.5 Aanpassen op de Omgevingswet

In aanvulling op de veranderingen binnen de brandweer (zie § 0) komt er ook voor de GHOR een nieuwe wettelijke adviestaak bij. In het Besluit Kwaliteit Leefomgeving staat opgenomen dat in een omgevingsplan en bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten rekening gehouden moet worden met geneeskundige hulpverlening aan personen. Hiervoor is ontwikkeling van deskundigheid nodig.

Wat willen we bereiken?	
De VRR denkt vooraf mee en geeft integrale, uniforme en voorspelbare adviezen om de gemeenten te helpen een veilige leefomgeving te creëren. De VRR zet zich in om de weerbaarheid tegen digitale dreigingen en verstoringen te verhogen en de gevolgen te bestrijden.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben wij al bereikt in 2023
Ontwikkelen van deskundigheid op het gebied van advisering over geneeskundige hulpverlening aan personen in het kader van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving.	Hier is in het eerste halfjaar nog geen invulling aan gegeven.

Wat mag het kosten?

De kostentabel vindt u bij § 1.3.3.

Wat mag het programma Risico- en Crisisbeheersing en GHOR kosten?

Hieronder vindt u de totale kosten voor het programma Risico- en Crisisbeheersing en GHOR. Een uitgebreide toelichting vindt u in hoofdstuk 3.

Risico- en crisisbeheersing (x € 1.000)	Realisatie t/m 30-06-2023	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Totaal lasten	21.230	21.715	8.204	29.919	13.426	1.161	14.587
Totaal baten	21.269	22.172	9.489	31.661	13.552	1.683	15.235
Saldo van de baten en lasten	39	457	1.285	1.742	126	522	648

Risico- en crisisbeheersing	Wijzigingen 2023	Incidenteel	Structureel
Pensioenpremies a.d.h.v. CAO-wijz	-149		-149
Vacatureruimte	-74		-74
Project MIC	293		293
Lasten t.b.v. Noodopvang	5.000	5.000	
Lasten t.b.v. opvang ontheemden Oekraïne	3.134	3.134	
Totaal wijzigingen op de lasten	8.204	8.134	70
Project MIC	293		293
Baten t.b.v. Noodopvang	5.000	5.000	
Baten t.b.v. opvang ontheemden Oekraïne	3.134	3.134	
Indexering BDUR 2023	1.061		1.061
Totaal wijzigingen op de baten	9.489	8.134	1.354
Saldo verschillen	1.285	-	1.285

Risico- en crisisbeheersing	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Personele lasten	1.161		1.161
Totaal wijzigingen op de lasten	1.161	-	1.161
Index BDUR 2023 en toekenning 2e tranche	1.683	529	1.154
Totaal wijzigingen op de baten	1.683	529	1.154
Saldo verschillen	522	529	-7

2 Paragrafen

2.1 Bedrijfsvoering

2.1.1. Wendbare organisatie

Voor de komende jaren heeft de VRR samen met het bestuur afspraken gemaakt om de ontwikkelingen rond ons werk verder te ontwikkelen en te verankeren. Om de doelen uit het beleidsplan de komende jaren te behalen, zal op het gebied van bedrijfsvoering voor een goede ondersteuning gezorgd moeten worden.

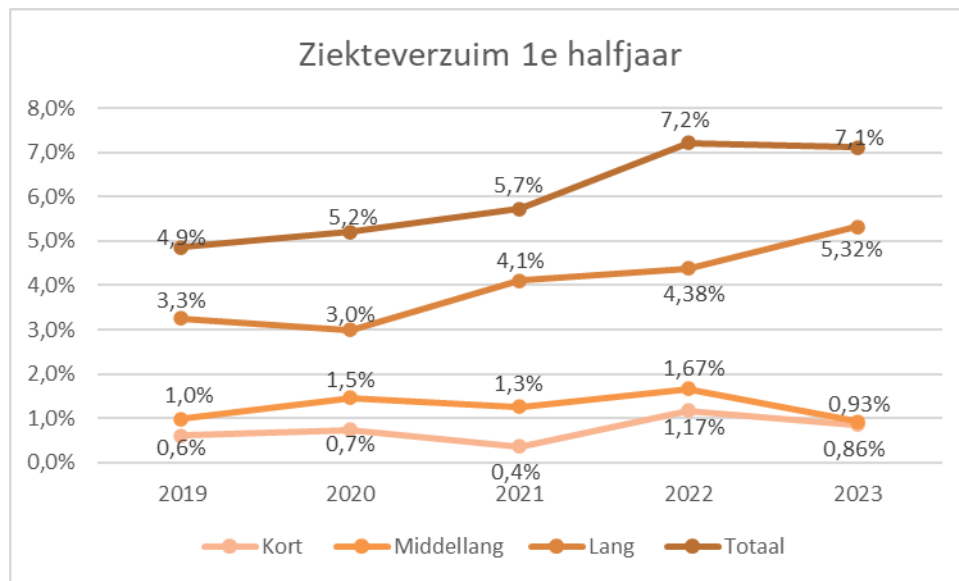
De wendbaarheid die we van de organisatie vragen, heeft zijn weerslag op het type personeel dat hiervoor nodig is. De vraagstukken op het gebied van o.a. piket, vakbekwaamheid, het Multi Intelligence Center, het aantrekken van medewerkers voor de Brandweer en van verpleegkundigen voor de ARR vragen om een meer strategische personeelsplanning. Het personeel dat de VRR hiervoor nodig heeft, is deskundig, benaderbaar, verbindend en onderscheidend. Continue deskundigheidsbevordering moedigt medewerkers hierbij aan om hun prestatie continu aan te passen en te verbeteren. Daarnaast is het belangrijk om als organisatie midden in de maatschappij te staan. De regio Rotterdam-Rijnmond kenmerkt zich door een hoge diversiteit aan culturen, kennis en ervaringen, maar ook zienswijzen. Deze diversiteit willen wij als VRR omarmen, omdat deze verschillen juist bijdragen aan de kwaliteit van onze dienstverlening. Om de wendbare organisatie te bereiken, wordt ingezet op de volgende drie pijlers:

1. Aantrekkelijk en goed werkgeverschap
2. Leren en ontwikkelen
3. Diversiteit

<i>Wat willen we bereiken?</i>	
De VRR is een wendbare organisatie: zij kan gemakkelijk schakelen tussen het dagelijks werk en de vraagstukken van de toekomst. De VRR geeft talent de ruimte en stimuleert ontwikkeling in een steeds veranderende omgeving.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2023?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2023</i>
De VRR profileren als een zichtbare, herkenbare, aantrekkelijke en inclusieve werkgever op de externe arbeidsmarkt	Er is een blijvende spanning op de arbeidsmarkt. Willen wij een zichtbare herkenbare, aantrekkelijk en inclusieve werkgever zijn op de interne en externe arbeidsmarkt dan zullen wij onze naambekendheid als VRR moeten vergroten. Als we voldoende talent voor nu en in de toekomst willen werven voor de operationele en specialistische functies binnen de VRR dan is een combinatie van online en persoonlijke benadering essentieel. Landelijk loopt er een onderzoek hoe veiligheidsregio's zich beter kunnen profileren. De uitkomsten van dit onderzoek zijn nog niet bekend. Het afgelopen jaar hebben wij een toename van vacatures gezien in lastig vervulbare functies. Om deze ingevuld te krijgen is er meer gebruik gemaakt van social media en vernieuwd beeldmateriaal, waardoor het gelukt is om een bredere doelgroep te bereiken. Bovendien hebben we er binnen de brandweer voor gekozen om met vier andere veiligheidsregio's deel te nemen aan een online wervingscampagne "Brandweerwerk is levenswerk".

<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2023?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2023</i>
<p>Vervolg: De VRR profileren als een zichtbare, herkenbare, aantrekkelijke en inclusieve werkgever op de externe arbeidsmarkt</p>	<p>Vervolg: Bij de ARR is er een doorlopende online wervingscampagne en zijn wij aanwezig bij vakbeurzen/evenementen. Op het gebied van Industriële Veiligheid nemen wij deel aan de bijeenkomsten van het project arbeidsmarktcommunicatie binnen het samenwerkingsverband Zuid-West.</p>
<p>Aanmoedigen van medewerkers om zich blijvend te ontwikkelen door aandacht voor opleiden, werkplekieren, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid.</p>	<p>In het kader van loopbaanbegeleiding wordt op een aantal onderdelen gekeken of er samengewerkt kan worden met andere Veiligheidsregio's. Zo wordt in een pilot gekeken naar mogelijkheden voor een gezamenlijke aanname dag en het ontwikkelen van loopbaanpaden. Dit kan helpen om personeel voor de VRR te behouden. Het gebrek aan loopbaanperspectief is de belangrijkste reden waarom collega's de VRR verlaten. Daarnaast wordt VRR-breed loopbaanbegeleiding aangeboden. De aanleiding van de loopbaangesprekken komen o.a. voort uit een mismatch tussen vaardigheden die medewerkers bezitten en die nodig zijn voor de uitvoering van het werk.</p> <p>Met ingang van dit jaar is er een nieuw gespreksformat gestart in plaats van het traditionele beoordelingsgesprek. Tijdens dit gesprek gaan de leidinggevende en medewerker met elkaar in gesprek over onderwerpen als: Doe ik de goede dingen en doe ik de dingen goed, hoe kan ik mij blijven ontwikkelen en wat heb ik nodig om vitaal en inzetbaar te blijven.</p>
<p>Aandacht voor diversiteit en inclusie binnen de organisatie</p>	<p>In januari heeft er een themasessie plaatsgevonden met de directie over hoe verder met Diversiteit en Inclusie bij de VRR. Belangrijkste uitkomsten van deze sessie zijn, dat het wenselijk is om een verhaal te formuleren over wat diversiteit en inclusie voor de VRR betekent en dat er behoefte is aan een awareness programma voor al onze leidinggevendenden binnen de VRR</p>

Vitaliteit:

De afgelopen maanden is over de gehele organisatie een daling van het verzuim te zien. Het grootste deel van het verzuim wordt veroorzaakt door langdurig verzuim (43 – 365 dagen). Het betreft met name psychisch verzuim en vooral in de leeftijdscategorie 55 t/m 64 jaar.

Het aantal medewerkers dat een beroep doet op bedrijfsmaatschappelijk werk is toegenomen. Het aantal meldingen bij de psycholoog nam in het begin van het 2^e kwartaal iets af, maar lijkt aan het einde van het kwartaal weer iets te stijgen. De aanvragen wat betreft verwerking van incidenten zowel bij de brandweer als de Ambulancedienst zijn toegenomen.

Binnen de VRR richten wij ons op preventieve aandacht voor psychische klachten. Er wordt gekeken naar trainingen PTSS voor nieuw personeel, zodat zij signalen van psychische overbelasting herkennen. Daarnaast wordt gekeken naar een training voor leidinggevenden. Er wordt ook ingezet op het verbeteren van de verzuim- en re-integratie begeleiding door de invoering van vroegtijdige signalering met daaraan gekoppelde herstelpaden.

Agressiemeldingen

Aantal meldingen 1e halfjaar	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal meldingen van agressiviteit tegen medewerkers	35	28	30	37	32
Waarvan bij de ambulancedienst	28	25	25	35	32
Waarvan bij de brandweer	7	3	5	2	0

Afgelopen jaar hebben we als organisatie specifieke aandacht geschonken aan enkele casussen m.b.t. agressie en geweld. Het is daarom denkbaar dat de meldingsbereidheid van de medewerkers groter is geworden of dat medewerkers nu sneller zich beseffen dat sprake is van agressie en geweld en dat die ongepast is in de gegeven situatie. Relatief beperkte scheldpartijen van patiënten die voorheen mogelijk niet altijd werden gemeld, komen nu ook voor in de meldingen.

Uit andere bronnen weten we dat op dit moment de maatschappij aan het verharden is. Dit kan ook een (mede)oorzaak zijn van een stijging van het aantal gevallen waarin sprake is van agressie en geweld.

2.1.2. Doorontwikkeling informatievoorziening en informatiebeveiliging

Om de crisis van de toekomst te kunnen beheersen, is beschikbaarheid van de juiste informatie cruciaal. Goede informatievoorziening zorgt ervoor dat de medewerkers van de VRR hun werk effectiever en veiliger kunnen doen. De VRR beschikt op dit moment deels over de benodigde technische voorzieningen om haar hulpverleners van informatie te kunnen voorzien. De manier waarop dit nu is ingericht, is echter nog te weinig professioneel om hierop te kunnen vertrouwen.

De huidige voorzieningen zijn heel kwetsbaar terwijl de hulpverleners op straat afhankelijk zijn van deze voorzieningen om effectief en veilig hun werk te kunnen doen.

Hiernaast is er ook een grote informatiebehoefte bij bestuurders, burgers en de pers. Zowel real-time tijdens een incident of crisis om de juiste besluiten te kunnen nemen, als na afloop om verantwoording af te leggen. Informatieanalyse is hard nodig om de incidenten van de toekomst het hoofd te kunnen bieden.

Om in deze behoeftes te voorzien, gaan wij stappen zetten in de informatie-huishouding van de VRR. Er zal in de komende jaren geïnvesteerd worden in zowel ICT-ers, functioneel beheerders en professionele technische voorzieningen. Daarnaast gaan wij goede informatiebeveiliging realiseren.

Wat willen we bereiken?	
De VRR voorziet haar medewerkers van de juiste informatie en tools om hun werk effectief en veilig te kunnen doen en zorgt voor adequate informatiebeveiliging.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2023?	Wat hebben wij al bereikt in 2023
<i>Informatievoorziening:</i> <ol style="list-style-type: none">1. Opstellen van een I-visie2. Versterken van de CIO-rol3. Starten met het redundant (minimaal tweezijdig) verbonden zijn van bedrijfskritische applicaties en een technisch continuïteitsplan maken	<i>Informatievoorziening:</i> <ol style="list-style-type: none">1. De I-visie is vastgesteld. Er is een inrichtingsplan en een implementatieplan opgesteld2 en 3: In verband met de temporisering zijn deze punten uitgesteld naar volgend jaar.
<i>Informatiebeveiliging:</i> <ol style="list-style-type: none">1. Uitvoering van een PEN-test. Dit is een test van computersystemen op kwetsbaarheden, waarbij deze kwetsbaarheden ook werkelijk gebruikt worden om in deze systemen in te breken met als doel de systemen beter te beveiligen.2. Starten met het aanleggen van beveiligingsschillen binnen het VRR Netwerk.	<i>Informatiebeveiliging:</i> <ol style="list-style-type: none">1. De PEN-test volgt in het komende halfjaar.2. Hier is met voorrang op ingezet om de organisatie van de informatiebeveiliging binnen de VRR op de korte en lange termijn op orde te brengen.

2.2 Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) heeft de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. Het doel van de Woo is een meer transparante en actief openbaar makende overheid. Veel meer dan de Wob, verplicht de Woo tot het actief, uit eigen beweging, openbaar maken van documenten. Daarnaast is er de verplichting tot het op orde brengen van de informatiehuishouding van het bestuursorgaan.

In het verband met het WOO-proof maken van informatievoorziening en werkprocessen in de organisatie is een externe coördinator aangetrokken voor een periode van 6 maanden. Er is in kaart gebracht welke acties op termijn moeten worden uitgevoerd en er is gestart met het opstellen van een plan van aanpak voor het implementeren van de WOO.

In het eerste halfjaar 2023 heeft de VRR 1 WOO-verzoek ontvangen. Naar aanleiding van dit verzoek is niets openbaar gemaakt, omdat de VRR geen documenten in beheer had in het kader van dit verzoek. Daarnaast zijn in het eerste halfjaar 6 WOO-zienswijze verzoeken ingediend. Hierbij hebben andere bestuursorganen een WOO-verzoek binnengekregen en is de VRR gevraagd om te oordelen of bepaalde VRR-documenten openbaar gemaakt kunnen worden. Alle zienswijzen hebben geleid tot een “geen bezwaar van openbaarmaking”.

2.3 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het doel van risicomanagement is structureel bij te dragen aan het in control zijn van de VRR. De doelstellingen en de kaders van risicomanagement zijn beschreven in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement (vastgesteld door AB 8 februari 2022).

ProRail

Er is een dwangsom opgelegd aan ProRail door de VRR ter hoogte van ongeveer € 1 mln. De verwachting is dat een deel daarvan wordt geïnd aan het eind van het jaar. De VRR kan dus potentieel extra baten binnen krijgen dit jaar, waarvan nu nog niet bekend is wat de hoogte daarvan is. Hiermee wordt nog geen rekening gehouden in de prognose voor 2023.

Verlofsparen

Begin 2022 is de nieuwe CAO voor de medewerkers van de veiligheidsregio in werking getreden waarin ook de mogelijkheid van verlofsparen is opgenomen. Verlofsparen houdt in dat medewerkers bovenwettelijke vakantie uren kunnen sparen en vervolgens inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning.

Op grond van financiële regelgeving zal voor deze uren een voorziening gevormd moeten worden. Het vormen van deze voorziening komt ten laste van het resultaat. In de 2e begrotingswijziging 2023 wordt voortsnog rekening gehouden met een dotatie aan deze voorziening voor een bedrag van €357k. Het risico op hogere lasten wordt voorlopig op nihil ingeschat. Echter, als de regeling meer bekendheid krijgt is de verwachting dat meer medewerkers er gebruik van gaan maken en kunnen de werkelijke lasten hoger uitvallen.

2.3.1 Weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is gebaseerd op de risico's die kunnen optreden in de periode 2023 tot en met 2027. Deze risico's zijn opgenomen in onderstaande tabel waarbij ter vergelijking ook de risico's zijn opgenomen zoals deze in de 1^e begrotingswijziging 2023 stonden vermeld.

Risico		1e BW 2023	Halfjaarrapportage 2023	1e BW 2024	Raming 2025	Raming 2026
Structurele risico's (=s)						
Duurzame piketorganisatie	s	343	172	343	343	343
Vakbekwaamheid	s	73	37	73	73	73
Vrijwaring van gemeenten voor aansprakelijkheid van niet verzekerbare risico's	s	PM	PM	PM	PM	PM
Personele capaciteit brandweer	s	370	185	370	370	370
Bouwsteen verplichtend karakter	s	3.000	-	-	3.000	3.000
Spreiding en beschikbaarheid ambulancezorg	s	208	450	450	450	450
Contract ambulancedienst		150				
Niet of beperkt verzekerbare schade	s	PM	PM	PM	PM	PM
Fiscale risico's	s	250	250	250	250	250
Alarmering bevolking	s	-	-	-	140	140
Ontwikkeling GHOR	s	750	-	365	365	365
Datalek GGD			PM	PM	PM	PM
Kosten FLO			PM	PM	PM	PM
Totaalbedrag risico's (bedrag x €1.000)		5.144	1.093	1.851	4.991	4.991

Deze totaalbedragen betreffen de bruto-risico's van dat jaar. Dat wil zeggen dat dit de verwachte kosten zijn als de risico's zich voordoen zonder dat daar een vergoeding tegenover staat.

Er is een aantal risico's waarvan wordt verwacht dat hier tegenover een compensatie zal staan. Het gaat dan om de risico's:

- Bouwsteen verplichtend karakter
- Alarmering bevolking
- Ontwikkeling GHOR

Als deze verwachte compensatie van het totaalbedrag aan risico's wordt afgetrokken resteert het nettobedrag aan risico's:

Risico	1e BW 2023	Halfjaarrapportage 2023	1e BW 2024	Raming 2025	Raming 2026
Totaalbedrag risico's (bedrag x €1.000)	5.144	1.093	1.851	4.991	4.991
Totaalbedrag verwachte compensatie (bedrag x €1.000)	-3.750	0	-365	-3.505	-3.505
Saldo risico's en verwachte compensatie (bedrag x €1.000)	1.394	1.093	1.486	1.486	1.486

De verschillende risico's zijn hieronder kort omschreven.

Duurzame piketorganisatie en vakbekwaamheid

Met het aannemen van de Ontwikkelagenda is besloten om te investeren in de piketorganisatie en vakbekwaamheid. De investeringen in het kader van de Ontwikkelagenda zijn in 2023 gestart. Het resterende risico wordt nu nog ingeschat op de helft van de oorspronkelijk opgenomen bedragen. Dat is nog € 343k voor duurzame piketorganisatie en € 73k voor vakbekwaamheid. Omdat 2023 inmiddels voor de helft is verstreken is voor dat jaar het bedrag nog een keer gehalveerd.

Vrijwaring van gemeenten voor aansprakelijkheid van niet verzekerbare risico's

Op advies van de Bestuurlijke Auditcommissie (2018) is dit risico als PM-post opgenomen in de risico-inventarisatie. Bij dit risico gaat het om juridische gevolgrisico's zoals claims.

Personele capaciteit brandweervrijwilligers

De personele capaciteit van de brandweervrijwilligers staat onder druk. Zeker in kleinere dorpskernen is het lastig om de paraatheid 24 uur per dag, 7 dagen in de week te garanderen. Om het probleem van de capaciteit op de kazernes op te lossen zal mogelijk extra beroepspersoneel ingezet moeten worden. Het inzetten van een beroeps in dagdienst op een kazerne kost ongeveer € 74k per jaar. Vooralsnog is de inschatting dat dit wellicht nodig is op 5 kazernes. De kosten om dit risico op te heffen komen daarmee uit op €370k op jaarbasis. Voor 2023 is dit bedrag gehalveerd, in de 1^e helft van dit jaar heeft het risico zich niet voorgedaan.

Bouwsteen verplichtend karakter (voorheen Deeltijdregeling brandweervrijwilligers)

De positie van de brandweervrijwilligers op grond van de deeltijdrichtlijn is op grond van Europese regelgeving juridisch niet meer houdbaar. Om hiervoor een oplossing te vinden is landelijk onderzocht hoe brandweervrijwilligers te onderscheiden zijn van de beroepskrachten. Hieruit is een denkrichting ontstaan die bestaat uit 4 met elkaar samenhangende bouwstenen waarvan de eerste "Verplichtend karakter" is.

Dit betekent o.a. dat een vrijwilliger te allen tijde werkt op basis van vrijwilligheid en niet kan worden verplicht om taken uit te voeren of aanwezig te zijn op een bepaald moment. Verder zijn vormen van kazernering en consignatie van vrijwilligers niet meer aan de orde.

Het veiligheidsberaad heeft voor deze eerste bouwsteen een implementatieplan opgesteld dat eind 2022 is gepresenteerd.

Landelijk is in kaart gebracht wat de consequenties hiervan zijn waarbij het uitgangspunt is om vanuit een landelijke aanpak te komen tot een vergoeding vanuit het Rijk voor deze consequenties. De meerkosten worden op landelijk niveau ingeschat op € 31 mln. per jaar, en voor de VRR komt het uit op een bedrag van €3 mln. In het implementatieplan is opgenomen dat de nieuwe werkwijze vanaf 2023 wordt ingevoerd indien er dekking komt voor de extra kosten vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid. Indien het niet lukt om een vergoeding te krijgen vanuit het Rijk loopt de VRR het risico om de financiële consequenties zelf te moeten betalen. Het is niet de verwachting dat het in 2023 en 2024 nog ingevoerd gaat worden en daarmee is het risico voor die jaren op 0 gezet.

Spreiding en beschikbaarheid ambulancezorg

Jaarlijks wordt onderhandeld met zorgverzekeraars over het budget inzake spreiding en beschikbaarheid van de ambulancezorg. Het risico bestaat dat de VRR de gemaakte budgetafspraken met de zorgverzekeraars over het te leveren aantal diensten niet kan nakomen, bijvoorbeeld door schaarste aan personeel. Het leveren van minder diensten kan leiden tot een lager budget. In 2022 heeft dit risico zich voorgedaan. De afgesproken aantallen diensten zijn niet volledig gerealiseerd en heeft geleid tot een korting op het budget.

Op basis van de cijfers van 2022 wordt ingeschat dat de VRR ook dit jaar een risico loopt dat het aantal afgesproken diensten niet wordt gerealiseerd. Hiervoor is een bedrag ingeschat van €450k.

Niet of beperkt verzekerbare schade

De VRR krijgt steeds meer te maken met extreme premiestijging van verzekeringen. Daarnaast bestaat de kans dat een aantal risico's niet meer verzekeraar blijven. Deze ontwikkeling geldt voor alle veiligheidsregio's. In 2021 heeft het veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van de stichting expertisebureau risicobeheer en verzekeringen veiligheidsregio's. Eind 2021 heeft het algemeen bestuur besloten tot deelname aan deze stichting. Deze stichting adviseert de veiligheidsregio's op het thema risicobeheer in relatie tot ongevallen en schade. Daarnaast is het de bedoeling om voor alle veiligheidsregio's een ongevallenverzekering af te sluiten om zo grote premiestijgingen te voorkomen.

De stichting Waarborgfonds is bedoeld voor niet-verzekerbare risico's in relatie tot personele verzekeringen waaraan alle veiligheidsregio's een financiële bijdrage zullen leveren. De financiële bijdrage aan de stichting en het waarborgfonds komt dan in de plaats van de verzekeringspremie. Met ingang van 2024 zal het waarborgfonds dan in werking zijn voor de genoemde niet-verzekerbare risico's.

Vanaf 2024 doet zich het risico voor dat het waarborgfonds onvoldoende middelen heeft om schade van niet-verzekerbare risico's te dekken en dat de bijdrage aan het waarborgfonds hoger uitvalt dan de huidige premie die wordt betaald.

Fiscale risico's

Er is regelmatig overleg met de rijksbelastingdienst over diverse fiscale onderwerpen. Voorbeelden hiervan zijn de toepassing van de BTW voor verschillende wettelijke en niet-wettelijke activiteiten en de vennootschapsbelasting. De VRR beschikt niet over fiscaal specialisten om de juiste toepassing van de regelgeving te waarborgen. Landelijk wordt gekeken of deze functie in gezamenlijkheid met alle regio's kan worden geleverd. De VRR huurt hier nu expertise voor in of vraagt collegiaal advies bij andere veiligheidsregio's. Desalniettemin kunnen er verschillen van inzicht blijven bestaan waarin beroep en bezwaarprocedures van toepassing zijn. De uitkomst van dergelijke trajecten zijn ongewis. Daarnaast vinden er regelmatig controles plaats. Zo hebben we de afgelopen jaren controle gehad op de loonheffing en b.v. het gebruik van dienstvoertuigen. Hier zijn naheffingen uit voortgekomen. Ondanks afspraken en goede controles is dit niet altijd te voorkomen. Voor de komende jaren wordt het risico ingeschat op €250k per jaar.

Alarmering op risicolocaties

Het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) in Nederland is een netwerk van ongeveer 3.800 sirenes die draadloos en onafhankelijk van elkaar aangezet kunnen worden vanuit de meldkamer. Het wordt gebruikt om te waarschuwen voor (dreigend) gevaar, met name als er gevaarlijke stoffen in de lucht aanwezig (kunnen) zijn. Plannen om het WAS op te heffen en te vervangen door NL-Alert, calamiteitenzenders en sociale media zijn meermaals uitgesteld maar het ministerie van J en V heeft dit jaar aangegeven het WAS per 2025 uit te faseren.

Mede op aandringen van de VRR is onderzocht om het WAS in stand te houden op risicolocaties. Het gaat dan om risicolocaties waar sprake is van grote industriële complexen en/of het vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarbij zal het lokaal bestuur verantwoordelijk zijn voor het aanwijzen van deze locaties en voor het beheer van de sirenes op die locaties. Uit een onderzoek in opdracht van Justitie en Veiligheid is nu aangegeven dat het eerst en vooral een verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's zelf is als ze ervoor kiezen het systeem nog in de lucht te willen houden. De lijn die hiermee landelijk lijkt te worden bekrachtigd wijkt af van de lijn die in onze eigen regio tot op heden is aangehouden. Voor de regio Rotterdam-Rijnmond, en met name het effect gebied van het havenindustriële complex, heeft het systeem tot heden een duidelijke toegevoegde waarde gehad als het gaat om bijvoorbeeld het waarschuwen bij het vrijkomen van gevaarlijke stoffen. Het Dagelijks Bestuur houdt dan ook vast aan het aanhouden van het WAS-systeem.

Het risico bij instandhouding van het WAS op risicolocaties is dat de kosten door de VRR zelf gedragen zullen moeten worden. Gezien het grote aantal locaties in de regio wordt het risico voor de VRR ingeschat op € 140k per jaar. Dit is gebaseerd op een onderzoek van het WODC (Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum) van het najaar 2021.

Ontwikkeling GHOR

Op basis van onderzoek is vastgesteld, dat de GHOR voor uitdagingen staat die niet binnen de huidige formatie kunnen worden opgevangen. Uitdagingen die van belang zijn om het openbaar bestuur goed in positie te kunnen brengen en houden in geval van een crisis. Deze uitdagingen zijn ontstaan door een veranderend landschap van wet- en regelgeving en verantwoordelijkheden binnen het veiligheidsdomein en binnen het gezondheidszorgdomein.

Er zal versterkt ingezet worden op het thema zorgcontinuïteit en op het ontwikkelen van zorgrisicoprofielen. Daarnaast heeft de Covid-crisis aangetoond, dat het in het belang is van het openbaar bestuur om goed zicht te hebben op de effecten van ernstige verstoringen in de continuïteit van de zorgketen. Dit moet bestendig worden in de reguliere organisatie van de GHOR. Op dit moment vindt een nadere uitwerking hiervoor plaats. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat extra financiële lasten die hiermee gepaard gaan, gedekt zullen worden door het Rijk. Op basis van een verwachte uitbreiding van formatie wordt dit risico nu ingeschat op € 365k per jaar. Het is niet de verwachting dat dit risico zich in 2023 nog gaat voordoen.

Datalek GGD

Op 28 maart 2023 heeft Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade (ICAM) GGD'en, GGD GHOR, het LCCB en de Staat gedagvaard. Ook de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is in deze zaak gedagvaard. De zaak dient bij de rechtbank Amsterdam. Via een collectieve actie vordert Stichting ICAM schadevergoeding wegens een landelijke datadiefstal eind januari 2021. Het betreft gegevens die zijn opgenomen in CoronIT, het landelijke IT-systeem voor COVID-19-testen en vaccinaties. Stichting ICAM vordert toekenning van een bedrag van € 1500 voor eenieder wiens gegevens onbevoegd uit de hiervoor genoemde systemen zijn gehaald. Dat betreft voor zover bekend 1248 personen. Inmiddels is door GGD aan deze betrokkenen een bedrag van € 500 per persoon tegen finale kwijting aangeboden. Een zeer groot deel van de hiervoor genoemde personen heeft dit aanbod aanvaard.

Stichting ICAM vordert daarnaast een bedrag van € 500 voor eenieder wiens gegevens bloot hebben gestaan aan onbevoegd gebruik. Dat zou alle personen betreffen die door de GGD'en getest en gevaccineerd zouden zijn. Dat zijn – aldus Stichting ICAM – 6,5 miljoen personen op het moment van de datadiefstal.

Wij hebben de aansprakelijkstelling gemeld bij onze verzekeraar. Onze verzekeraar heeft aangegeven aan de hand van de uitgebrachte dagvaarding te beoordelen of dekking bestaat voor deze vorm van aansprakelijkheid en schade onder desbetreffende polis. Op 5 juli 2023 wordt de dagvaarding aangebracht en worden de gedagvaarde partijen in de gelegenheid gesteld een zogenaamde conclusie van antwoord voor te bereiden. Onze belangen worden in deze procedure behartigd door AKD Advocaten. Dit advocatenkantoor vertegenwoordigt ook de andere GGD'en, enkele veiligheidsregio's en gemeenten. Het zal waarschijnlijk tot 2026 duren voordat er in een collectieve actie (Wamca) als deze een uitspraak van de rechtbank Amsterdam zal volgen.

Kosten FLO

Ten aanzien van het Netto FLO spaartegoed (NFST) worden er op dit moment nog gesprekken gevoerd met de belastingdienst. Uitkomst hiervan kan zijn dat er een ander loonheffingspercentage van toepassing is. In oktober / november wordt naar verwachting een ledenbrief gezonden aan de besturen van de veiligheidsregio's met de nodige financiële onderbouwing en een handelingsperspectief.

Ontwikkeling vermogenspositie en weerstandsvermogen

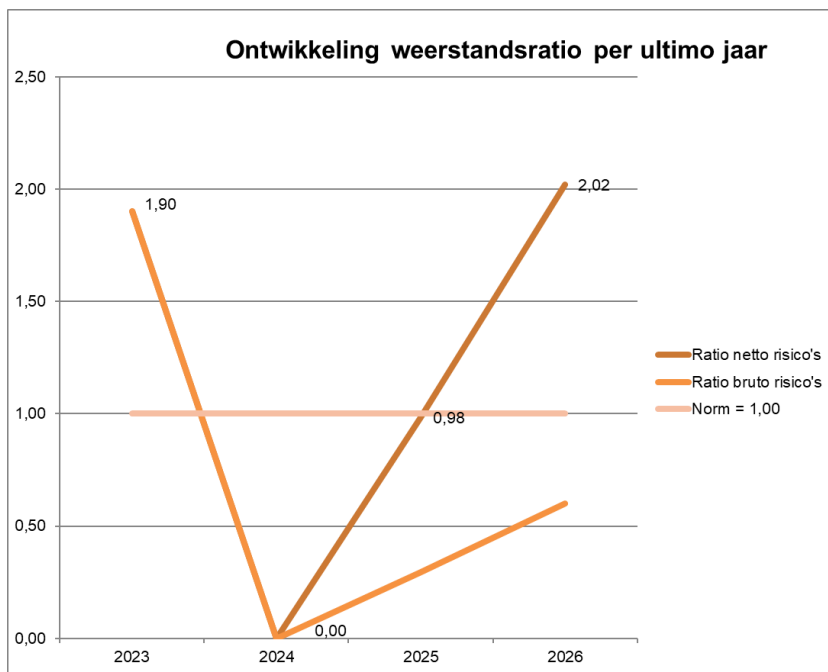
Het weerstandsvermogen geeft de financiële robuustheid aan van de begroting, de jaarrekening en de financiële positie. De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's).

$$\text{Ratio} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

VRR hanteert voor een gezond weerstandsvermogen een ratio van minimaal 1 waarbij voor de benodigde weerstandscapaciteit wordt uitgegaan van de netto-risico's

Op basis van de verwachte ontwikkeling van het resultaat de komende jaren (zie hoofdstuk 3) en de inschatting van de netto-risico's (zie 2.1) ontwikkelt de weerstandsratio als volgt:

Beschikbaar (x € 1.000)	1e BW 2023	Halfjaar-rapportage 2023	1e BW 2024	Raming 2025	Raming 2026
Beschikbaar, is algemene reserve (x € 1.000)	1.164	2.077	-	1.463	3.002
Benodigd, is netto-risico's (x € 1.000)	1.394	1.093	1.486	1.486	1.486
Weerstandsratio netto risico's	0,8	1,9	-	1,0	2,0
Benodigd, is bruto-risico's (x € 1.000)	5.144	1.093	1.851	4.991	4.991
Weerstandsratio bruto risico's	0,2	1,9	-	0,3	0,6

De VRR gaat voor de berekening van de weerstandsratio uit van de netto risico's. Voor 2024 wordt een negatief resultaat begroot. Bij de berekening van de weerstandsratio is er vanuit gegaan dat de algemenere reserve door het negatieve resultaat op 0 uitkomt. Daarmee komt de weerstandsratio ook op 0 uit.

Kengetallen en beleidsindicatoren

Financiële kengetallen

Kengetallen	2e BW 2023	1e BW 2024	Plan 2025	Plan 2026
Netto schuldquote	28,7%	31,7%	32,3%	31,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	28,7%	31,7%	32,3%	31,1%
Solvabiliteitsratio	6,2%	3,0%	4,9%	6,6%
Structurele exploitatieruimte	0,3%	-2,1%	1,1%	0,8%

Door het verwachte negatieve resultaat in 2024 daalt de solvabiliteitsratio dat jaar en komt ook de structurele exploitatieruimte negatief uit. Door het positieve resultaat vanaf 2025 stijgt de solvabiliteitsratio in die jaren weer.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren	Halfjaarrapportage 2023			1e BW 2024		
	Kosten totaal	Kosten per inwoner	% van totale kosten	Kosten totaal	Kosten per inwoner	% van totale kosten
Apparaatkosten	€ 1.880.221	€ 1,42		€ 1.925.346	€ 1,45	
Externe Inhuur	€ 9.547.038	-	4,7%	€ 4.546.309	-	2,24%
Overhead	€ 27.716.732	-	13,61%	€ 28.383.132	-	13,98%

Beleidsindicatoren	2023		2024	
	Totaal Fte	Fte per 1.000 inw.	Totaal Fte	Fte per 1.000 inw.
Formatie	2.219	1,67	2.219	1,67
Bezetting	2.300	1,73	2.300	1,73

3 Financiën

3.1 Financiële ontwikkelingen

Op basis van de realisatie en de ontwikkelingen van de laatste maanden is een 2^e begrotingswijziging 2023 en een 1^e begrotingswijziging 2024 opgesteld. Hierin zijn alle financiële wijzigingen verwerkt die in maart van dit jaar, bij het opstellen van 1^e begrotingswijziging 2023 en begroting 2024, nog niet bekend waren of onvoldoende konden worden ingeschat.

Ten aanzien van het tekort is door het Algemeen Bestuur besloten dat er een nacalculatie op de gemeentelijke basiszorgbijdrage plaats zal vinden. Daarmee komt het tekort ten laste van de regiogemeenten. Rekening houdend met deze nacalculatie komt het resultaat voor 2023 op € 0. In de 1^e begrotingswijziging was nog voorzien dat het tekort (voor nacalculatie) € 6.965k zou bedragen. In deze 2^e begrotingswijziging is het tekort (voor nacalculatie) teruggebracht naar € 3.329k. De berekening van de nacalculatie van de gemeentelijke bijdrage is hierop aangepast. Het programma Ambulancezorg laat in 2023 een positief resultaat zien van € 915k, dat opgenomen wordt in de algemene reserve ten gunste van het programma ambulancezorg. Omdat dit resultaat ontstaat op de ambulancetaak en de daaraan gekoppelde vergoeding door de zorgverzekeraars plaats vindt kan dit resultaat niet gebruikt worden om de nacalculatie van de gemeenten voor de basiszorgtaken te verlagen.

Voor 2024 is het tekort ook naar beneden bijgesteld. Het tekort wordt nu begroot op € 2.469k in plaats van het bedrag van € 4.221k dat in de begroting 2024 is gepresenteerd.

De belangrijkste oorzaken van mutaties op het resultaat in beide jaren worden hieronder toegelicht.

Brede doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR):

De belangrijkste wijziging in de baten betreft de indexering van de BDuR in 2023. In juni heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid aangegeven dat voor 2023 deze uitkering wordt geïndexeerd met € 1.061k. Deze indexering is structureel en daarom is de hoogte van de baten in 2024 ook aangepast. Daarnaast is voor 2024 de 2^e tranche van de extra middelen in het kader van de crisisbeheersing toegekend. Dit gaat om ruim € 500k. Deze zijn ook meegenomen in de wijzigingen van 2024. Voor 2025 is de toekenning voor de extra middelen naar beneden bijgesteld en dit is verwerkt in het meerjarenbeeld voor 2025 en 2026.

Loonstijging versus begroot accres:

Begin 2023 is de nieuwe CAO voor de veiligheidsregio's afgesloten. In de 1^e begrotingswijziging is rekening gehouden met de nieuwe CAO waarbij de gemiddelde loonstijging was berekend op een stijging van 9,68%. Deze stijging van de salariskosten valt per saldo € 1 mln. lager uit, doordat de stijging van de pensioenpremie pas in 2024 doorwerkt, omdat de premie voor 2023 al voor de CAO-stijging was vastgesteld. In 2023 komen de kosten voor pensioenpremie hierdoor lager uit dan eerder was begroot.

Personele inzet:

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is het bij een aantal onderdelen van de organisatie moeilijk om alle functies vervuld te krijgen. Deels wordt dit opgevangen door inzet van uitzendkrachten en interim-personeel. Desondanks is de inschatting dat de kosten voor personele inzet € 500k lager zullen uitvallen in 2023 dan in de 1^e begrotingswijziging 2023 was opgenomen.

Kapitaallasten:

De kapitaallasten zullen lager uitkomen dan eerder was begroot, doordat investeringen later worden gerealiseerd dan gepland of verschuiven naar komende jaren. Dit doet zich voor zowel bij de VRR als de ARR:

Voor het programma Brandweezorg is de visie op incidentbestrijding opgesteld die komend halfjaar ter vaststelling wordt voorgelegd aan het bestuur. De uitwerking van deze visie kan consequenties hebben voor het Materiaal en Materieel bij de Brandweer. Daar waar mogelijk worden investeringen nu uitgesteld in afwachting van de nadere uitwerking die in 2024 wordt verwacht.

Bij het programma Ambulancezorg zijn we gestart met een proef om in het kader van duurzaamheid te kijken of bijvoorbeeld medisch apparatuur of materiaal kan worden gereviseerd in plaats van vervangen. Dit betekent dat de investeringen worden uitgesteld dan wel lager uitvallen. De aankomende tijd wordt gekeken of en zo ja welk effect dit heeft op het onderhoud van deze apparatuur.

De investeringen voor 2023 komen nu uit op €13.796k, in de 1^e begrotingswijziging was dit € 25.931k. Voor 2024 is nu een investeringsbedrag opgenomen van € 10.419k, in de begroting 2024 was dit nog €3.607k. Per saldo dalen de kapitaallasten in 2023 met € 963k en in 2024 met € 1.035k.

Renteopbrengsten:

Als gevolg van het uitstel van de investeringen zijn er tot het najaar voldoende beschikbare liquide middelen. Door de gestegen rente wordt er over deze liquide middelen ook rente ontvangen waarmee geen rekening was gehouden in de begroting. Voor 2023 wordt nu een renteopbrengst verwacht van € 500k. Voor 2024 komt de verwachting uit op € 300k.

Ambulancedienst:

Het CAO-overleg tussen Ambulancezorg Nederland (AZN) en vakbonden CNV Zorg & Welzijn en FNV Zorg & Welzijn is nog gaande. Inmiddels is er een nieuwe cao gekomen voor de ziekenhuizen voor de periode 2023-2024. Streven is eind van de zomer tot definitieve afspraken te komen.

De overleggen met de zorgverzekeraars over het definitieve "Wet marktordening Gezondheidszorg"-budget (algemene vergoeding ambulance) zijn ook nog gaande. De verwachting is dat de afspraken na de zomer worden ondertekend.

De onderhandelingen in 2023 met de zorgverzekeraars over de nacalculatie 2022 hebben geleid tot een extra verhoging van het budget 2022 van €245k

Doordat het wagenpark recentelijk fors is vernieuwd zien we een daling van de onderhoudskosten.

Per saldo hebben de genoemde wijzigingen een positief effect op het resultaat 2023 van de Ambulancedienst, te weten € 915k. Met de zorgverzekeraars is afgesproken dat dit wordt gereserveerd voor eventuele tekorten die in volgende jaren kunnen ontstaan.

Over het “Wet marktordening gezondheidszorg”-budget voor 2024 wordt nog onderhandeld met de zorgverzekeraars. In afwachting van de uitkomsten hiervan, wordt in de 1^e begrotingswijziging 2024 vooralsnog geen rekening gehouden met wijzigingen.

Kosten van grote crises:

In het kader van de noodopvang asielzoekers en de opvang ontheemden uit Oekraïne is in de 2^e begrotingswijziging 2023 voor € 18,1 miljoen aan kosten meegenomen. Dat is € 8,1 mln. meer dan in de 1^e begrotingswijziging was opgenomen. Deze kosten zullen volledig worden vergoed en hebben dus geen effect op het resultaat van 2023. Voor 2024 is geen rekening gehouden met kosten van grote crises. De noodopvang van de asielzoekers zal uiterlijk 31 juli 2023 worden overgedragen aan het COA. De regeling in het kader van opvang ontheemden uit Oekraïne zal naar verwachting eind dit jaar worden beëindigd.

3.2 Overzicht van baten en lasten per programma 2023-2026

Programma's (x € 1.000)	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ambulancezorg	59.402	-349	59.053	59.402		59.402	59.402	59.402
Brandweezorg	95.351	-2.485	92.866	102.404	-974	101.430	102.563	103.779
Risico- en Crisisbeheersing	21.715	8.204	29.919	13.426	1.161	14.587	15.920	16.065
Overhead	27.716	-263	27.453	28.383		28.383	28.395	28.418
Vennootschapsbelasting								
Totaal lasten	204.183	5.107	209.290	203.615	187	203.802	206.280	207.664
Ambulancezorg	64.359	566	64.925	64.359		64.359	64.359	64.359
Brandweezorg	110.294	532	110.826	120.323	46	120.369	121.703	128.312
Risico- en Crisisbeheersing	22.172	9.489	31.661	13.552	1.683	15.235	15.403	16.193
Overhead	-		-					
Vennootschapsbelasting								
Totaal baten	196.825	10.586	207.411	198.234	1.729	199.963	201.465	208.863
Resultaat voor bestemming	-7.358	5.479	-1.879	-5.381	1.542	-3.838	-4.815	1.201
Ambulancezorg								
Brandweezorg	884		884	661		661	569	569
Risico- en Crisisbeheersing		300	300					
Toevoeging bestemmingsreserve	884	300	1.184	661	-	661	569	569
Ambulancezorg								
Brandweezorg	1.278	-629	649	1.614	210	1.824	994	907
Risico- en Crisisbeheersing				207		207		
Onttrekking bestemmingsreserve	1.278	-629	649	1.821	210	2.031	994	907
Resultaat na bestemming	-6.964	4.551	-2.414	-4.221	1.752	-2.468	-4.389	1.539
Verwachte nacalculatie gemeentelijke bijdrage	6.964	-3.635	3.329					
Verwachte correctie accres gemeentelijke bijdrage							6.242	
Resultaat na nacalculatie of correctie	0	915	915	-4.221	1.752	-2.468	1.853	1.539
Bestemming resultaat ARR		-915	-915					
Resultaat na bestemming	0	0	-	-4.221	1.752	-2.468	1.853	1.539

3.3 Verschillenanalyse per programma

De verschillen in 2023 en 2024 zijn per programma als volgt:

Programma's (x € 1.000)	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Ambulancezorg	59.402	-349	59.053	59.402		59.402
Brandweertzorg	95.351	-2.485	92.866	102.404	-974	101.430
Risico- en Crisisbeheersing	21.715	8.204	29.919	13.426	1.161	14.587
Overhead	27.716	-263	27.453	28.383		28.383
Vennootschapsbelasting						
Totaal lasten	204.183	5.107	209.290	203.615	187	203.802
Ambulancezorg	64.359	566	64.925	64.359		64.359
Brandweertzorg	110.294	532	110.826	120.323	46	120.369
Risico- en Crisisbeheersing	22.172	9.489	31.661	13.552	1.683	15.235
Overhead	-		-			
Vennootschapsbelasting						
Totaal baten	196.825	10.586	207.411	198.234	1.729	199.963
Resultaat voor bestemming	-7.358	5.479	-1.879	-5.381	1.542	-3.838
Ambulancezorg						
Brandweertzorg	884		884	661		661
Risico- en Crisisbeheersing		300	300			
Toevoeging bestemmingsreserve	884	300	1.184	661	-	661
Ambulancezorg						
Brandweertzorg	1.278	-629	649	1.614	210	1.824
Risico- en Crisisbeheersing				207		207
Onttrekking bestemmingsreserve	1.278	-629	649	1.821	210	2.031
Resultaat na bestemming	-6.964	4.551	-2.414	-4.221	1.752	-2.468
Verwachte nacalculatie gemeentelijke bijdrage	6.964	-3.635	3.329			
Verwachte correctie accres gemeentelijke bijdrage						
Resultaat na nacalculatie of correctie	0	915	915	-4.221	1.752	-2.468
Bestemming resultaat ARR		-915	-915			
Resultaat na bestemming	0	0	-	-4.221	1.752	-2.468

Ambulancezorg

Ambulancezorg (x € 1.000)	Realisatie t/m 30-06-2023	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Totaal lasten	27.235	59.402	-349	59.053	59.402	-	59.402
Totaal baten	32.854	64.359	566	64.925	64.359	-	64.359
Saldo van de baten en lasten	5.619	4.958	915	5.872	4.958	-	4.958

Ambulancezorg 2023

Ambulancezorg	Wijzigingen 2023	Incidenteel	Structureel
Lagere kapitaalslasten	-66		-66
Lasten projecten	215		215
Lagere logistieke kosten	-321		-321
Lagere diverse kosten	-216		-216
Dotatie voorziening	39		39
Totaal wijzigingen op de lasten	-349	-	-349
Baten projecten	215		215
Diverse baten	106		106
Nacalculatie 2022	245		245
Totaal wijzigingen op de baten	566	-	566
Saldo verschillen	915	-	915

Toelichting 2023:

- *Lagere kapitaalslasten:* de vervanging van een aantal voertuigen schuift op naar de komende jaren, waardoor de kapitaalslasten een lichte daling vertonen.
- *Projecten:* dit jaar zijn in overleg met de zorgverzekeraars een aantal projecten gestart die in eerdere jaren al financieel waren voorzien. Het gaat hier om activiteiten in het kader van strategische personeelsplanning en recruitment, maar ook om bijv. project Greenfield Scenario.
- *Lagere logistieke kosten:* Doordat het wagenpark recentelijk voor een groot deel is vernieuwd zien we daling van de onderhoudskosten.
- *Lagere diverse kosten:* Op een aantal posten dalen de uitgaven ten opzichte van de begroting.
- *Nacalculatie 2022 en diverse baten:* De onderhandelingen in 2023 met de zorgverzekeraars over de nacalculatie 2022 hebben geleid tot een extra verhoging van het budget 2022 van €245k. Het bedrag is niet meer verwerkt in de jaarrekening 2022 en komt daarmee ten gunste van het resultaat in het begrotingsjaar 2023. De afrekening 2022 met regio Haaglanden voor de burenhulp heeft ook geleid tot een extra baat van € 84k.
- *Dotatie voorziening:* voor een werknemer die ziek uit dienst gaat, heeft de VRR nog een betalingsverplichting van maximaal 2 jaar. De BBV-regelgeving schrijft voor dat hiervoor een voorziening getroffen dient te worden. De voorziening wordt in 2023 gecreëerd, om daar gebruik van te kunnen maken in 2024 en 2025.

Ambulancezorg 2024

Ambulancezorg	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Totaal wijzigingen op de lasten	-	-	-
Totaal wijzigingen op de baten	-	-	-
Saldo verschillen	-	-	-

Toelichting 2024:

De onderhandelingen met de zorgverzekeraars voor het “Wet marktordening gezondheidszorg”-budget 2024 zijn nog gaande. Hierdoor wordt in de 1^e begrotingswijziging 2024 vooralsnog geen rekening gehouden met mutaties op de ARR-begroting.

Brandweertzorg

Brandweertzorg (x € 1.000)	Realisatie t/m 30-06-2023	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Totaal lasten	41.500	95.351	-2.485	92.866	102.404	-974	101.430
Totaal baten	56.889	110.294	532	110.826	120.323	46	120.369
Saldo van de baten en lasten	15.389	14.943	3.017	17.960	17.919	1.020	18.939

Brandweertzorg 2023

Brandweertzorg	Wijzigingen 2023	Incidenteel	Structureel
Pensioenpremies a.d.h.v. CAO-wijz	-661		-661
Vacatureruimte	-330		-330
Mutaties op de reserves	-629		-629
Lagere kapitaalslasten	-897		-897
Mutaties op Plustaken	32		32
Totaal wijzigingen op de lasten	-2.485	-	-2.485
Opbrengsten rente	500		500
Mutaties op Plustaken	32		32
Totaal wijzigingen op de baten	532	-	532
Saldo verschillen	3.017	-	3.017

Toelichting 2023:

- *Pensioenpremies als gevolg van de CAO-wijziging:* in de 1e begrotingswijziging 2023 is rekening gehouden met de salarisstijging van 9,68%. In deze stijging is ook rekening gehouden met de evenredige stijging van de pensioenen. Echter de grondslag voor het pensioen 2023 was al bepaald voor de cao-wijziging. Aanpassing van deze grondslag gaat begin 2024 plaatsvinden. Hierdoor worden de pensioenpremies lager geprognoseerd.
- *Vacatureruimte:* Omdat er vanwege de gevraagde inspanningsverplichting met meer terughoudendheid vacatures worden ingevuld en doordat de vacatures die opengesteld worden moeilijker ingevuld worden door de krapte op de arbeidsmarkt, worden de personele lasten in 2023 lager geprognoseerd dan oorspronkelijk begroot.

- *Mutaties op de reserve:* de oplevering van bedrijfskleding schuift op naar 2024, wegens problemen met levering (€ -250k). De landelijke aanbesteding is nu wel in zijn geheel voltooid. De kosten in het kader van de 2^e Loopbaanbeleid worden lager geprognostiseerd dan in de 1^e begrotingswijziging (€ -312k). De nieuwe regelgeving is nog niet vastgesteld, waardoor medewerkers langer wachten met het daadwerkelijk starten van een opleiding. De kosten voor project CBRNe zullen naar verwachting stijgen en dus wordt er meer onttrokken aan de reserve (€ 23k). Dit heeft met name te maken met hogere onderhoudskosten aan een beschadigd voertuig. Voor project 25kv worden lagere uitgaven en dus lagere onttrekking aan de reserve geprognosticeerd wegens verscheidene besparingen op diverse posten (€ -90k).
- *Lagere kapitaalslasten:* een aantal investeringen wordt later opgeleverd of schuift op naar komende jaren. Hierdoor worden de kapitaalslasten lager geprognostiseerd (€ -897k).
- *Mutaties op Plustaken:* De VRR heeft met de gemeente Lansingerland een overeenkomst afgesloten over het inzetten van de wijkbrandweerfunctionaris van 1 augustus 2023 tot 1 augustus 2024. Voor 2023 betekent het dat zowel de lasten als de baten stijgen met € 32k.
- *Opbrengsten rente:* als gevolg van het uitstel van de investeringen zijn er tot het najaar voldoende beschikbare liquide middelen. In afwijking op eerdere jaren ontvangen we nu ook rente over de banktegoeden (€ 500k). In het eerste kwartaal was ons banksaldo hoog. Dit kwam doordat we sneller dan gebruikelijk de kosten vergoed kregen vanuit het Ministerie en het COA en de terugbetaling van de te veel ontvangen baten op ambulanceritten nog niet was teruggevorderd.

Brandweezorg 2024

Brandweezorg	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Mutaties op de reserves	210		210
Lagere kapitaalslasten	-1.230		-1.230
Mutaties op Plustaken	46		46
Totaal wijzigingen op de lasten	-974	-	-974
Mutaties op Plustaken	46		46
Totaal wijzigingen op de baten	46	-	46
Saldo verschillen	1.020	-	1.020

Toelichting 2024:

- *Mutaties reserves:* de planning is dat de oplevering van de bedrijfskleding voor de Brandweer in zijn geheel in 2024 zal plaatsvinden (€ 250k). De uitgaven op de 2^e loopbaanbeleid zijn aangepast conform de laatste ontwikkelingen. Er wordt dus rekening gehouden met dat de werknemers vooralsnog minder gebruik gaan maken van de regeling (€ -129k). Het project 25kv voorziet vooralsnog dat de reservegelden volledig benut zullen worden in 2024 (€ 90k).
- *Lagere kapitaalslasten:* met name door de verschuivingen van de investeringen in 2023 zijn de kapitaalslasten in 2024 lager dan oorspronkelijk begroot. Hierbij wordt ook rekening gehouden met renteopbrengsten aan €300k.
- *Mutaties op Plustaken:* De VRR heeft met de gemeente Lansingerland een overeenkomst afgesloten over het inzetten van de wijkbrandweerfunctionaris van 1 augustus 2023 tot 1 augustus 2024. Voor 2024 betekent het dat zowel de lasten als de baten stijgen met € 46k.

Risico- en Crisisbeheersing

Risico- en crisisbeheersing (x € 1.000)	Realisatie t/m 30-06-2023	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Totaal lasten	21.230	21.715	8.204	29.919	13.426	1.161	14.587
Totaal baten	21.269	22.172	9.489	31.661	13.552	1.683	15.235
Saldo van de baten en lasten	39	457	1.285	1.742	126	522	648

Risico- en Crisisbeheersing 2023

Risico- en crisisbeheersing	Wijzigingen 2023	Incidenteel	Structureel
Pensioenpremies a.d.h.v. CAO-wijz	-149		-149
Vacatureruimte	-74		-74
Project MIC	293		293
Lasten t.b.v. Noodopvang	5.000	5.000	
Lasten t.b.v. opvang ontheemden Oekraïne	3.134	3.134	
Totaal wijzigingen op de lasten	8.204	8.134	70
Project MIC	293		293
Baten t.b.v. Noodopvang	5.000	5.000	
Baten t.b.v. opvang ontheemden Oekraïne	3.134	3.134	
Indexering BDUR 2023	1.061		1.061
Totaal wijzigingen op de baten	9.489	8.134	1.354
Saldo verschillen	1.285	-	1.285

Toelichting 2023:

- *Pensioenpremies a.d.h.v. CAO-wijz*: in de 1e begrotingswijziging 2023 is rekening gehouden met de salarisstijging van 9,68%. In deze stijging is ook rekening gehouden met de evenredige stijging van de pensioenen. Echter de grondslag voor het pensioen 2023 was al bepaald voor de cao-wijziging. Aanpassing van deze grondslag gaat begin 2024 plaatsvinden. Hierdoor worden de pensioenpremies lager geprognosticeerd.
- *Vacatureruimte*: Omdat er vanwege de gevraagde inspanningsverplichting met meer terughoudendheid vacatures worden ingevuld en doordat de vacatures die opengesteld worden moeilijker ingevuld worden door de krapte op de arbeidsmarkt worden de personele lasten worden in 2023 lager geprognosticeerd dan oorspronkelijk begroot.
- *Project MIC*: voor het project Multi Intelligence Center zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en de Gezamenlijke Brandweer, waarbij de twee organisaties een bijdrage gaan leveren aan het MIC.
- *Noodopvang en opvang ontheemden Oekraïne*: In het kader van de noodopvang asielzoekers en de opvang ontheemden uit Oekraïne is € 8,1 mln. aan extra kosten meegenomen ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging. Deze kosten zullen volledig worden vergoed en daarmee heeft dit geen effect op het resultaat van 2023.

Risico- en Crisisbeheersing 2024

Risico- en crisisbeheersing	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Personele lasten	1.161		1.161
Totaal wijzigingen op de lasten	1.161	-	1.161
Index BDUR 2023 en toekenning 2e tranche	1.683	529	1.154
Totaal wijzigingen op de baten	1.683	529	1.154
Saldo verschillen	522	529	-7

Toelichting 2024:

- *Prijsontwikkeling doorontwikkeling crisisbeheersing en informatievoorziening:* Het betreft hier de prijsontwikkeling op de (nieuwe) extra taken i.h.k.v. doorontwikkeling Crisisbeheersing en informatievoorziening, welke vergoed worden uit de extra BDUR-gelden.
- *Indexering BDUR 2023:* de extra bijdrage vanuit BDUR a.d.h.v. indexering in 2023 werkt door naar 2024 en verder. Daarnaast is voor 2024 de 2^e tranche van de extra middelen in het kader van de crisisbeheersing toegekend.

Voor 2024 is geen rekening gehouden met kosten van grote crises. De noodopvang van de asielzoekers zal uiterlijk 31 juli 2023 worden overgedragen aan het COA. De regeling in het kader van opvang ontheemden uit Oekraïne zal naar verwachting eind dit jaar worden beëindigd.

Overhead

Overhead 2023

Overhead (x € 1.000)	Realisatie t/m 30-06-2023	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Totaal lasten	16.272	27.716	-263	27.453	28.383	-	28.383
Totaal baten	576	-	-	-	-	-	-
Saldo van de baten en lasten	-15.696	-27.716	263	-27.453	-28.383	-	-28.383

Overhead	Wijzigingen 2023	Incidenteel	Structureel
Pensioenpremies a.d.h.v. CAO-wijz			-190
Vacatureruimte			-96
Dotatie voorziening			23
Totaal wijzigingen op de lasten	-	-	-263
Totaal wijzigingen op de baten	-	-	-
Saldo verschillen	-	-	263

Toelichting 2023:

- *Pensioenpremies a.d.h.v. CAO-wijz:* in de 1e begrotingswijziging 2023 is rekening gehouden met de salarisstijging van 9,68%. In deze stijging is ook rekening gehouden met de evenredige stijging van de pensioenen. Echter de grondslag voor het pensioen 2023 was al bepaald voor de cao-wijziging. Aanpassing van deze grondslag gaat begin 2024 plaatsvinden. Hierdoor worden de pensioenpremies lager geprognosticeerd.
- *Vacatureruimte:* Omdat er vanwege de gevraagde inspanningsverplichting met meer terughoudendheid vacatures worden ingevuld en doordat de vacatures die opengesteld worden moeilijker ingevuld worden door de krapte op de arbeidsmarkt worden de personele lasten worden in 2023 lager geprognosticeerd dan oorspronkelijk begroot.
- *Dotatie voorziening:* voor een werknemer die ziek uit dienst gaat, heeft de VRR nog een betalingsverplichting van maximaal 2 jaar. De BBV-regelgeving schrijft voor dat hiervoor een voorziening getroffen dient te worden. De voorziening wordt in 2023 gecreëerd, om daar gebruik van te kunnen maken in 2024 en 2025.

Overhead 2024

Overhead	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Totaal wijzigingen op de lasten	-	-	-
Totaal wijzigingen op de baten	-	-	-
Saldo verschillen	-	-	-

Toelichting 2024:

Vooralsnog doen zich geen wijzigingen voor in 2024 op de Overhead.

3.4 Overzicht van baten en lasten – structureel en incidenteel

Incidentele baten en lasten (incl. mutaties bestemmingsreserves)	Programma	1e BW 2023	2e BW 2023	Begroting 2024	1e BW 2024	2025	2026
Totale lasten begroting		205.068	209.290	203.616	203.802	206.280	207.664
Lasten t.b.v. Noodopvang	R&C	10.000	15.000				
Lasten t.b.v. opvang ontheemden Oekraïne	R&C		3.134				
Totaal incidentele lasten		10.000	18.134	-	-	-	-
Totaal Structurele lasten		195.068	191.156	203.616	203.802	206.280	207.664
Totale baten begroting		205.068	210.740	198.235	199.963	207.707	208.863
Baten m.b.t. Noodopvang	R&C	10.000	15.000				
Baten BDuR	R&C				529		
Baten t.b.v. opvang ontheemden Oekraïne	R&C		3.134				
Verwachte nacalculatie gemeentelijke bijdrage	BRW	6.965	3.329				
Totaal Incidentele baten		16.965	21.463	-	529	-	-
Totaal structurele baten		188.103	189.277	198.235	199.434	207.707	208.863
Resultaat (* € 1.000,-)		0	1.448	-5.381	-3.839	1.427	1.201
Toevoeging aan reserve		884	1.184	661	661	569	569
Onttrekking aan reserve		1.278	649	1.821	2.031	994	907
Begrotingssaldo na bestemming		394	915	-4.221	-2.469	1.853	1.539
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)		-7.359	-2.794	-1.160	-1.370	-426	-338
Structureel saldo (* € 1000)		-6.965	-1.879	-5.381	-3.839	1.427	1.201

De incidentele lasten en baten t.b.v. de Noodopvang en opvang ontheemden Oekraïners worden gecorrigeerd voor 2024. In 2023 is daarnaast de nacalculatie van de gemeentelijke bijdrage als incidentele baten opgenomen.

Voor 2024 is de toekenning van de extra middelen voor de BDuR als incidenteel meegenomen, omdat dit in 2025 weer wordt teruggedraaid.

Er zijn geen structurele mutaties in de bestemmingsreserves.

3.5 Overzicht van baten en lasten – taakvelden

Taakvelden 2^e begrotingswijziging 2023:

2e Begrotingswijziging 2023	0.1 Bestuur	0.4 Overhead	0.5 Treasury	0.10 Mutaties Reserves	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.1 Crisis- beheersing en brandweer	1.2 Openbare orde en veiligheid	2.1 Verkeer en vervoer	7.1 Volks- gezondheid	8.3 Wonen en bouwen
Ambulancezorg			272						58.781	
Brandweezorg	138		610	1.184		89.300		1.329		1.490
Risico- en Crisisbeheersing			63			26.540				3.316
Overhead		27.453								
Lasten	138	27.453	944	1.184	-	115.840	-	1.329	58.781	4.806
Ambulancezorg									64.925	
Brandweezorg				649		110.826				
Risico- en Crisisbeheersing						31.661				
Overhead										
Baten	-	-	-	649	-	142.487	-	-	64.925	-
Resultaat na nacalculatie					3.329					
Resultaat na bestemming					915					
Saldo van baten en lasten (* € 1.000,-)					-					

Taakvelden 1^e begrotingswijziging 2024:

1e Begrotingswijziging 2024	0.1 Bestuur	0.4 Overhead	0.5 Treasury	0.10 Mutaties Reserves	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.1 Crisis- beheersing en brandweer	1.2 Openbare orde en veiligheid	2.1 Verkeer en vervoer	7.1 Volks- gezondheid	8.3 Wonen en bouwen
Ambulancezorg			328						59.074	
Brandweezorg	138		746	661		97.728		1.329		1.490
Risico- en Crisisbeheersing			63			11.208				3.316
Overhead		28.383								
Lasten	138	28.383	1.136	661	-	108.936	-	1.329	59.074	4.806
Ambulancezorg									64.359	
Brandweezorg				1.824		120.369				
Risico- en Crisisbeheersing				207		15.235				
Overhead										
Baten	-	-	-	2.031	-	135.604	-	-	64.359	-
Saldo van baten en lasten (* € 1.000,-)					-2.469					

3.6 Ontwikkeling van het Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve en de Bestemmingsreserves en kan voor de komende jaren als volgt worden weergegeven:

Eigen vermogen (* € 1.000,-)	31-12-2022	2e BW 2023	1e BW 2024	Plan 2025	Plan 2026
Algemene reserve zorgverzekeraars	330	473	1.388	1.388	1.388
Algemene reserve VRR	-142	691	691	-1.778	75
Bestemming resultaat programma Ambulancezorg	-	915	-	-	-
Algemene reserve	188	2.079	2.079	-390	1.463
Nog te bestemmen resultaat zorgverzekeraars	143	-	-	-	-
Nog te bestemmen resultaat VRR	833	-	-2.469	1.853	1.539
Nog te bestemmen resultaat	976	-	-2.469	1.853	1.539
Bestemmingsreserves	4.993	5.526	4.155	3.729	3.391
Totaal eigen vermogen	6.157	7.605	3.765	5.192	6.393

In bovenstaande tabel is het (beoogde) resultaat verwerkt in de algemene reserve voor zover deze toereikend is.

Het eigen vermogen stijgt in 2023 conform de prognose in de 2e begrotingswijziging. De stijging is veroorzaakt door het verwachte hogere resultaat bij de Ambulancezorg en het verwachte hogere saldo van de bestemmingsreserves (zie toelichting verderop). Het positief resultaat van het programma Ambulancezorg wordt daarbij bestemd aan de algemene reserve.

In 2024 daalt het eigen vermogen door een negatief resultaat in dat jaar. Vanaf 2025 en verder zal het eigen vermogen stijgen door met name het verwachte correctieaccres op de gemeentelijke bijdragen.

Het verloop van de bestemmingsreserves kan als volgt worden gespecificeerd:

Verloop bestemmingsreserves	31-12-2022	Stand per 2e BW 2023	1e BW 2024	Plan 2025	Plan 2026
2e Loopbaanbeleid	2.682	3.108	2.966	2.670	2.200
Groot onderhoud gebouwen	685	787	739	936	1.096
Eenmalige bijdrage uitw.kader i.v.m. transitie naar Politie	212	212	-	-	-
Spoorincidentbestrijding	522	277	-	-	-
CBRN-steunpuntregio Rotterdam-Rijnmond	229	178	151	123	95
Bedrijfskleding	663	963	300	-	-
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	4.993	5.526	4.155	3.729	3.391

Ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2023 zijn er de volgende mutaties:

Verschil mutaties bestemmingsreserves	1e BW 2023		Wijzigingen		2e BW 2023	
(bedragen in € x 1.000)	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking
2e Loopbaanbeleid	506	-392		312	506	-80
Groot onderhoud gebouwen	378	-275			378	-275
Eenmalige bijdrage uitw.kader i.v.m. transitie naar Politie	-	-			-	-
Spoorincidentbestrijding	-	-334		90	-	-244
CBRN-steunpuntregio Rotterdam-Rijnmond	-	-27		-23	-	-50
Bedrijfskleding	-	-250	300	250	300	-
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	884	-1.278	300	629	1.184	-649

Ten opzichte van de begroting 2024 zijn er de volgende mutaties:

Verschil mutaties bestemmingsreserves	Begroting 2024		Wijzigingen		1e BW 2024	
(bedragen in € x 1.000)	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking
2e Loopbaanbeleid	326	-597		129	326	-468
Groot onderhoud gebouwen	335	-383			335	-383
Eenmalige bijdrage uitw.kader i.v.m. transitie naar Politie	-	-212			-	-212
Spoorincidentbestrijding	-	-188		-90	-	-277
CBRN-steunpuntregio Rotterdam-Rijnmond	-	-27			-	-27
Bedrijfskleding	-	-413		-250	-	-663
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	661	-1.820	-	-211	661	-2.030

De reserves zijn hieronder kort toegelicht.

Tweede loopbaanbeleid

Ter dekking van de kosten van de uitvoering van het 2^e loopbaanbeleid voor een periode van 10 jaar is in 2013 een bestemmingsreserve ingericht. Jaarlijks wordt een bedrag gedoteerd. Op basis van de huidige prognose bevat deze voorziening voldoende middelen om de kosten tot en met 2027 op te vangen. Vanaf 2028 is er sprake van een daling van de FLO-lasten. Het is de intentie om deze daling te gebruiken om de stijging van de lasten van het 2^e loopbaan op te vangen. Het inzetten van de reservegelden wordt voor 2023 lager geprognostiseerd ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2023. De reden hiervoor is dat de nieuwe regelgeving nog niet vastgesteld is, waardoor medewerkers langer wachten met het daadwerkelijk starten van een opleiding. Voor 2024 is de prognose om dezelfde reden naar beneden bijgesteld.

Groot onderhoud gebouwen

In 2021 is een nieuw Meer jaren onderhoudsplan gemaakt en op basis van dit plan is de jaarlijkse dotatie opnieuw bepaald. Uitgangspunt daarbij is dat de voorziening per einde 2035 op nul staat. Op basis daarvan wordt in 2024 een bedrag van € 335k toegevoegd.

Uitwerkingskader meldkamer i.v.m. transitie naar Politie

Deze bestemmingsreserve is gevormd in het kader van de transitie van het beheer van de meldkamer naar de Politie. Hieraan ligt een sociaal plan ten grondslag dat tot 5 jaar na de transitie beschikbaar is voor de medewerkers die hier nog gebruik van willen maken. Op het moment zijn er geen medewerkers die hebben aan gegeven dat te willen gaan doen. Voor 2024, het laatste jaar dat medewerkers hiervan gebruik kunnen maken, gaan we ervan uit dat de reserve volledig zal worden gebruikt.

Spoor-incidentbestrijding

Voor spoor-incidentbestrijding is een vast budget beschikbaar vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Alle incidentele lasten die dit budget te boven gaan, worden gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve. De prognose is vooralsnog dat deze bestemmingsreserve in 2024 zal worden opgemaakt.

CBRN-steunpunt

Voor het CBRN-steunpunt zijn in het verleden middelen ontvangen die niet allemaal zijn gebruikt. De komende jaren worden de kosten voor het CBRN-steunpunt die niet uit de reguliere middelen kunnen worden gedekt vanuit deze reserve gefinancierd. In de 2^e begrotingswijziging 2023 wordt geprognostiseerd dat er dit jaar meer onttrokken gaat worden aan de reserve ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging (€ 23k). Dit heeft met name te maken met hogere onderhoudskosten aan een beschadigd voertuig.

Bedrijfskleding

Om de piek in vervanging van bedrijfskleding op te vangen was een bestemmingsreserve gevormd. Hier wordt in 2023 nog een extra dotatie gedaan. Door o.a. kwaliteitsproblemen bij een deel van het kledingpakket schuift de uitlevering van bedrijfskleding aan € 250k, welk geprognostiseerd was voor 2023, op naar 2024. Dit is gedaan omdat het logistiek efficiënter is om alles in 1 keer uit te leveren. Daarnaast zal in 2023 een additionele dotatie aan € 300k gedaan worden voor een andere tranche (voor niet brandweer kleding). De bestemmingsreserve zal naar verwachting in 2024 volledig benut worden voor wat betreft de brandweerkleding. Het gedeelte voor de overige kleding zal in 2025 volledig gebruikt worden.

3.7 Ontwikkeling van de voorzieningen

In de jaren 2023 tot en met 2027 is de verwachting dat de ontwikkeling van de voorzieningen als volgt verloopt:

Verloop voorzieningen	Realisatie 2022	Stand per 2e BW 2023	Stand per 1e BW 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Lopende claims Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	522	522	522	522	522	522
Voormalig personeel	9	133	120	120	120	120
Verlofsparen	150	507	871	1.222	1.572	1.922
Ziektewet	-	62	11	-	-	-
Totaal (* € 1.000,-)	681	1.224	1.524	1.864	2.214	2.565

Ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2023 zijn er de volgende mutaties:

Verschil mutaties voorzieningen	1e BW 2023		Wijzigingen		2e BW 2023	
(bedragen in € x 1.000)	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking
Lopende claims Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)						
Voormalig personeel		-9	133		133	-9
Verlofsparen	357				357	
Ziektewet			62		62	
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	357	-9	195	0	552	-9

Ten opzichte van de begroting 2024 zijn er de volgende mutaties:

Verschil mutaties voorzieningen	Begroting 2024		Wijzigingen		1e BW 2024	
(bedragen in € x 1.000)	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking
Lopende claims Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)						
Voormalig personeel			65	-78	65	-78
Verlofsparen	364				364	
Ziektewet				-51		-51
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	364	0	65	-129	429	-129

De verschillende voorzieningen zijn hieronder kort toegelicht.

Lopende claims Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Deze voorziening is getroffen voor de juridische afwikkeling van faillissementen van leveranciers. De looptijd van de voorziening is nog onzeker, omdat die afhankelijk is van de reactie van de tegenpartij.

Voormalig personeel

In 2023 heeft een herijking plaatsgevonden voor deze voorziening. Dit heeft ertoe geleid dat in 2023 en 2024 een extra bedrag wordt gedoteerd in het kader van outplacementtrajecten. Voor 2024 zal naar verwachting een bedrag worden onttrokken aan deze voorziening.

Verlofsparen

Conform de CAO mogen werknemers sinds 2022 hun bovenwettelijk deel van de verlofuren inzetten voor spaarverlof. Dit spaarverlof kan ingezet worden voor een sabbatical of vervroegd pensioen. De BBV schrijft hierbij voor dat hiervoor een voorziening getroffen moet worden. Voor 2024 zal naar verwachting een bedrag van €364k worden toegevoegd. De jaren daarna zal €350k worden toegevoegd.

Ziektewet

In de 2^e begrotingswijziging wordt een nieuwe voorziening gecreëerd in het kader van de recente ontwikkelingen rondom werknemers die ziek uit dienst zijn gegaan. De VRR is wettelijk verplicht om maximaal 2 jaar door te betalen voor de twee ex-werknemers. De BBV-regelgeving schrijft voor dat voor de verwachte lasten in 2024 en 2025 een voorziening getroffen dient te worden. Er is ook een bureau ingeschakeld dat helpt bij het re-integratietraject van deze ex-werknemers.

3.8 Financiële indicatoren

EMU-Saldo

De ontwikkeling van het EMU-saldo is voor de komende jaren in onderstaande tabel opgenomen.

EMU-saldo		2023	2024	2025	2026	2027
1. (+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.449	-4.140	1.726	1.202	708
2. (-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	3.413	1.037	3.818	1.873	-2.311
3. (+)	Mutatie voorzieningen	410	313	340	350	350
4. (-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)					
5. (-)	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa					
Totaal (* € 1.000,-)		-1.554	-4.864	-1.753	-320	3.370

Geprognosticeerde begin- en eindbalans

De meerjarig geprognosticeerde balans geeft inzicht in de ontwikkeling van de investeringen, het aanwenden van de reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte.

Activa	Realisatie 2022	2e begrotings-wijziging 2023	1e begrotings-wijziging 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	63.043	66.456	67.493	71.311	73.183	70.873
Waarborgsommen	110	110	110	110	110	110
Vlottende Activa						
Vorraden	824	824	824	824	824	824
Uitzettingen < 1 jaar	35.080	41.117	32.245	26.485	21.217	20.048
Overlopende activa	14.477	14.477	14.477	14.477	14.477	14.477
Liquide middelen	226	226	226	226	226	226
Totaal (* € 1.000,-)	113.759	123.209	115.374	113.432	110.037	106.557

Passiva	Realisatie 2022	2e begrotings-wijziging 2023	1e begrotings-wijziging 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Vaste Passiva						
Algemene Reserve	188	2.079	2.079	-389	1.462	3.003
Bestemmingsreserves	4.993	5.526	3.855	3.729	3.391	2.663
Resultaat	976	0	-2.469	1.852	1.540	1.436
Voorzieningen	681	1.091	1.404	1.744	2.094	2.445
Leningen > 1 jaar	63.445	71.036	67.029	63.021	58.073	53.535
Vlottende Passiva						
Schulden < 1 jaar	43.476	43.476	43.476	43.476	43.476	43.476
Totaal (* € 1.000,-)	113.759	123.209	115.374	113.432	110.037	106.557

Het verloop van de bestemmingsreserves wordt toegelicht in hoofdstuk 3.6. Het verloop van de voorzieningen wordt toegelicht in hoofdstuk 3.7. De toelichting op de materiële vaste activa is opgenomen in hoofdstuk 3.9.

3.9 Ontwikkeling van de investeringen

Van de in het Besluit Begroting en Verantwoording genoemde kapitaalgoederen is alleen de post gebouwen van toepassing op de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. In deze paragraaf wordt naast de post gebouwen ook aandacht besteed aan materieel.

Waarderingsgrondslagen en afschrijvingsmethodiek

Alle materiële vaste activa met een economisch nut worden geactiveerd. Investerings worden lineair afgeschreven. Op grond en terreinen wordt niet afgeschreven. Nieuwe investeringen zijn opgenomen tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde. De post 'Activa in ontwikkeling' bestaat uit materiële vaste activa, die nog niet in gebruik zijn genomen.

Overzicht verloop materiële vaste activa 2022-2024

Materiële vaste activa (* €1000,-)	Boekwaarde 31-12-2022	Investering	Mutatie activa in ontwikkeling	Afschrijving	Boekwaarde 30-06-2023
Gronden en terreinen	3.458	-		-	3.458
Bedrijfsgebouwen	21.612	0		-737	20.875
Machines, apparaten en installaties	2.110	-		-231	1.879
Vervoersmiddelen	22.100	342		-1.775	20.667
Overige materiële vaste activa	11.652	72	13	-1.432	10.304
Investerings	60.932	414	13	-4.174	57.184
Activa in ontwikkeling	2.079	3.416	-13		5.483
Totaal materiële vaste activa	63.011	3.830	-	-4.174	62.666

Materiële vaste activa (* €1000,-)	Boekwaarde 31-12-2022	Investering	Mutatie activa in ontwikkeling	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	3.458	-	288	-	3.747
Bedrijfsgebouwen	21.612	375	612	-1.474	21.124
Machines, apparaten en installaties	2.110	800		-464	2.446
Vervoersmiddelen	22.100	2.918	970	-3.562	22.427
Overige materiële vaste activa	11.652	7.623	209	-2.804	16.680
Investerings	60.932	11.716	2.079	-8.303	66.424
Activa in ontwikkeling	2.079		-2.079		-0
Totaal materiële vaste activa	63.011	11.716	-	-8.303	66.424

Materiele vaste activa (* €1000,-)	Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Mutatie activa in ontwikkeling	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	3.747	-		-	3.747
Bedrijfsgebouwen	21.124	817		-1.490	20.451
Machines, apparaten en installaties	2.446	-		-470	1.976
Vervoersmiddelen	22.427	3.328		-3.783	21.973
Overige materiële vaste activa	16.680	6.274		-3.638	19.315
Investeringen	66.424	10.419	-	-9.382	67.461
Activa in ontwikkeling	-0		-		
Totaal materiele vaste activa	66.424	10.419	-	-9.382	86.226

Investeringen en kapitaalslasten 2023 en 2024

Investeringsprognose (bedragen in €)	1ste BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Gronden en terreinen	288	-	288	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	3.799	-2.812	987	-	817	817
Machines, apparaten en installaties	1.423	-623	800	-	-	-
Vervoersmiddelen	7.068	-3.180	3.889	2.136	1.193	3.328
Overige materiële vaste activa	13.353	-5.521	7.832	1.471	4.803	6.274
Totaal investeringsprognose	25.931	-12.136	13.796	3.607	6.813	10.419

Kapitaallasten (bedragen in €)	1e BW 2023			2e BW 2023		
	Afschrijving	Rente	Totaal	Afschrijving	Rente	Totaal
Gronden en terreinen	0	38	38	-	-	0
Bedrijfsgebouwen	1.484	174	1.658	1.474	183	1.657
Machines, apparaten en installaties	484	66	550	464	61	525
Vervoersmiddelen	3.809	347	4.156	3.562	386	3.947
Overige materiële vaste activa	3.502	307	3.809	2.804	314	3.119
Totaal	9.279	932	10.211	8.303	944	9.248

Kapitaallasten (bedragen in €)	Begroting 2024			1e BW 2024		
	Afschrijving	Rente	Totaal	Afschrijving	Rente	Totaal
Gronden en terreinen	0	37	37	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	1.527	167	1.694	1.490	194	1.684
Machines, apparaten en installaties	526	67	593	470	64	534
Vervoersmiddelen	4.069	335	4.404	3.783	436	4.219
Overige materiële vaste activa	4.416	410	4.826	3.638	443	4.081
Totaal	10.538	1.016	11.554	9.382	1.136	10.518

Toelichting 2023 en 2024

De voornaamste wijzigingen op de investeringen betreffen het volgende:

Nieuwbouw kazernes Herkingen en Melissant

Op basis van de nieuwe inzichten vanuit het strategisch huisvestingsplan Brandweer wordt de planning voor beide kazernes aangepast. De nieuwbouw van de Kazerne Melissant (€ 1.418k) wordt voorlopig uitgesteld naar 2025. De nieuwbouw van de kazerne Herkingen (€1.193k) zal niet langer plaatsvinden en er wordt nu uitgezocht wat de mogelijkheden zijn tot het aanpassen van de huidige kazerne.

Nieuwbouw Strandpost Hoek van Holland

De oplevering van het Strandpost in Hoek van Holland (€ 817k) voor het strandseizoen 2023 loopt achter op schema in verband met capaciteitsproblemen aan de kant van de leverancier/bouwer. Omdat doorwerken tijdens het strandseizoen niet praktisch of wenselijk is, wordt de oplevering uitgesteld naar 2024.

Vervanging bepakkingen tankautospuiten

Het vervangen van bepakkingen van tankautospuiten (€ 4.208k) wordt uitgesteld naar 2024. De huidige bepakkingen zijn nog in goede staat, waardoor ervoor gekozen is het vervangen hiervan uit te stellen naar komende jaren. Hiervoor wordt een vervangingsplan opgesteld om de vervanging van bepakkingen over meerdere jaren optimaal te verspreiden. Dit uitstel heeft dus geen invloed op operationele inzet van de tankautospuiten.

Voertuigen ARR

De oplevering van het MICU-voertuig (€ 240k) schuift op van vierde kwartaal 2023 naar het eerste kwartaal 2024. De Rapid Responders hebben een dermate lage kilometerstand, dat ervoor gekozen is om de vervanging naar 2025 uit te stellen (€ 280k). Beide uitstellen hebben derhalve geen effect op de operationele inzet van de Ambulancedienst.

Het effect op de kapitaalslasten van bovengenoemde mutaties is een daling van € 963k in 2023 en € 1.036k in 2024.

Meerjaren investeringsoverzicht

Investeringsverloop (* € 1000,-)	2e BW 2023	1e BW 2024	2025	2026
Gronden en terreinen	288	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	987	817	2.025	1.136
Machines, apparaten en installaties	800	-	609	-
Vervoersmiddelen	3.889	3.328	7.634	8.835
Overige vaste activa	7.832	6.274	3.515	2.588
Totaal investeringen VRR	13.796	10.419	13.783	12.559
Hiervan activa in ontwikkeling:	5.483			

3.10 Ontwikkeling van de Financiering

Dit onderdeel geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen. In het volgende overzicht worden de leningen gespecificeerd en toegelicht:

Omschrijving	hoofdsom	Rente %	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2026
Binnenlandse banken							
1 - BNG	1.450	5,890	435	387	338	290	242
2 - BNG	2.340	3,620	842	749	655	562	468
3 - BNG	1.589	5,400	795	755	715	675	636
4 - BNG	2.305	3,720	1.383	1.325	1.268	1.210	1.153
5 - BNG	10.000	2,900	4.000	3.333	2.667	2.000	1.333
6 - BNG	10.000	2,930	4.667	4.000	3.333	2.667	2.000
7 - BNG (2014)	7.500	1,390	4.000	3.500	3.000	2.500	2.000
8 - BNG (2015)	7.500	1,410	4.500	4.000	3.500	3.000	2.500
9 - BNG (2016)	10.000	1,195	4.250	3.250	2.250	1.250	250
10 - BNG (2017)	5.000	0,195	4.000	3.500	3.000	2.500	2.000
12 - BNG (2020)	5.000	0,315	4.000	3.500	3.000	2.500	2.000
13 - BNG (2020)	7.200	0,585	6.624	6.336	6.048	5.760	5.472
15 - NWB (2019)	8.000	0,080	6.400	5.900	5.367	4.833	4.300
16 - NWB (2021)	5.000	0,230	4.500	4.000	3.500	3.000	2.500
17 - Financial Lease RABO	906	-	219	131	43	0	-
18 - Financial Lease ABN	4.130	-	2.916	2.403	1.877	1.338	784
16 - BNG (2022)	10.000	0,755	10.000	9.000	8.000	7.000	6.000
Prognose nieuwe lening 2023	10.000	-	-	10.000	9.000	8.000	7.000
Prognose nieuwe lening 2023	5.000	-	-	5.000	4.500	4.000	3.500
Prognose nieuwe lening 2024	5.000	-	-	-	5.000	4.500	4.000
Prognose nieuwe lening 2025	5.000	-	-	-	-	5.000	4.500
Prognose nieuwe lening 2026	5.000	-	-	-	-	-	5.000
Totaal (*€ 1000)			63.531	71.069	67.062	62.585	57.637

Er zijn geen wijzigingen in dit overzicht ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024.

De lening met nr.15 met een hoofdsom van € 8.000.000 is in 2021 overgenomen van de ARR. Deze lening was gewaarborgd door de VRR aan de geldverstrekker van de ARR.

Prognose nieuwe leningen

In het overzicht is een aantal nieuwe leningen opgenomen in de jaren 2023-2026. De verwachting is dat de VRR in de komende jaren deze middelen zal moeten aantrekken ter financiering van de investeringen.

Voor 2023 was in de begroting 2023 rekening gehouden met het aantrekken van een lening van € 10 mln. per 1 juli 2023. In de 1^e begrotingswijziging is in verband met de omvang van de financiering nog een aanvullende lening van € 5 mln. opgenomen die per 1 december 2023 zou worden aangetrokken. Door de verschuivingen van de investeringen is er in 2023 nog geen financiering aangetrokken. Echter, naar verwachting zal in het najaar 2023 alsnog € 15 mln. aan financiering nodig zijn om aan andere betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. In de 2^e begrotingswijziging wordt daarom vooralsnog rekening gehouden met beide leningen.

Rentegevoeligheid

De VRR heeft geen derivaat overeenkomsten.

Voor de leningen die in 2023 worden afgesloten werd in de 1^e begrotingswijziging rekening gehouden met 3% rente. Voor 2024 werd de rente ingeschat op 3,5%. Voor de periode 2025-2027 werd rekening gehouden met 4% aan rente. Op basis van de recente ontwikkelingen zijn de percentages bijgesteld. In 2^e begrotingswijziging 2023 houden we rekening met 4% rente. In de 1^e begrotingswijziging 2024 wordt de rente ingeschat op 4,5% voor de periode 2024-2027.

Kredietfaciliteiten

De VRR heeft geen kredietlimiet op haar rekening-courant.

Ontwikkelingen schatkistpapier

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat alle provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen hun tegoeden aanhouden bij de Nederlandse schatkist.

Schatkistbankieren betekent voor decentrale overheden, waaronder de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond valt, dat zij hun overtollige middelen aanhouden bij de schatkist bij het ministerie van Financiën.

Dit houdt in dat geld niet langer bij banken buiten de schatkist mag worden aangehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Renterisico op korte schuld: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Financiering Decentrale Overheden een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De kasgeldlimiet stelt derhalve dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van een decentrale overheid (ofwel openbaar lichaam) niet hoger mag zijn dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal.

De kasgeldlimiet is dus een voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld. Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt de omvang van de jaarbegroting voor het hele verslagjaar aangehouden. Voor de gemeenschappelijke regelingen bedraagt het percentage voor de berekening van de kasgeldlimiet voor het jaar 2023 en verder 8,2%.

Kasgeldlimiet 2023-2027 (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Grondslag:					
Lasten Begroting	205.068	203.756	206.280	207.664	207.599
in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
Toegestane netto vlottende schuld :	-16.816	-16.708	-16.915	-17.028	-17.023
Toetsing :					
Omvang vlottende schuld (a.)	-	-	-	-	-
Af: Vlottende vorderingen (b.)	41.117	32.245	26.485	21.217	20.048
Saldo netto vlottende middelen (a+b)	41.117	32.245	26.485	21.217	20.048
Ruimte	57.933	48.953	43.400	38.245	37.071

Renterisico op langlopende schuld: de renterisiconorm

De VRR loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet Financiering decentrale overheden de renterisiconorm geformuleerd. De renterisiconorm bepaalt dat het bedrag van de langlopende schuld dat binnen een gegeven jaar verplicht moet worden afgelost of waarvan de rente moet worden herzien, maximaal 20% van het begrotingstotaal mag bedragen. Het doel van deze norm is dat de lange leningenportefeuille zodanig over de jaren verdeeld is dat het renterisico dat voortkomt bij herfinanciering en renteherzieningen gelijkmatig over de jaren wordt gespreid.

Renterisiconorm 2023-2027 (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Netto renteherziening op vaste schuld (o/g./u/g)					
Aflossingen	7.409	9.008	9.477	9.948	9.538
Renterisico	7.409	9.008	9.477	9.948	9.538
Lasten begroting	205.068	203.756	206.280	207.664	207.599
Percentage cf. regeling	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	41.014	40.751	41.256	41.533	41.520
Renterisiconorm	41.014	40.751	41.256	41.533	41.520
Renterisico	7.409	9.008	9.477	9.948	9.538
Ruimte onder renterisiconorm:	33.605	31.744	31.779	31.585	31.982

3.11 Gemeentelijke bijdragen

Ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 zijn de bijdragen voor de basiszorg niet veranderd.

	Verloop gemeentelijke bijdrage (excl DVO+)
Bijdrage 2023	102.050.510
Ingroei Goeree Overflakkee	105.724
Bijdrage 2023 zonder ingroei	102.156.234
Indexatie 2024	3.677.624
Inhaal indexatie 2022-2023	4.903.499
Tranche ontwikkelagenda	2.881.414
Bijdrage 2024 zonder ingroei	113.618.772
Ingroei Goeree Overflakkee	-211.448
Totaal bijdrage 2024	113.407.324

De bijdrage per gemeente is als volgt:

Gemeente	Basisbijdrage 2023	Basisbijdrage 2024
Albrandswaard	1.361.514	1.583.115
Barendrecht	2.669.741	3.091.495
Capelle aan den IJssel	4.500.069	5.189.736
Goeree-Overflakkee	3.322.616	3.898.128
Krimpen aan den IJssel	1.614.698	1.907.310
Lansingerland	3.951.291	4.321.383
Maassluis	1.913.699	2.279.264
Nissewaard	5.723.373	6.473.213
Ridderkerk	2.639.277	3.137.702
Rotterdam (excl. GB)	57.456.168	62.492.546
Schiedam	6.378.025	7.233.293
Vlaardingen	5.902.968	6.529.673
Voorne aan zee	4.617.072	5.270.467
Totaal (* € 1.000,-)	102.050.510	113.407.324

In deze tabel is nog geen rekening gehouden met de nacalculatie van het te verwachten tekort van 2023. Deze nacalculatie zal bepaald worden bij het opstellen van de jaarrekening en verdeeld worden over de gemeenten op dezelfde wijze als de basisbijdrage 2023 is verdeeld.

Op basis van het verwachte tekort zoals dat nu wordt voorzien komt de verwachte nacalculatie van de gemeentelijke bijdrage uit op € 3.328.817. De verdeling daarvan is als volgt:

Gemeente	Basisbijdrage 2023	Hercalculatie basisbijdrage 2023	Totaal basisbijdrage 2023
Albrandswaard	1.361.514	44.412	1.405.926
Barendrecht	2.669.741	87.085	2.756.826
Capelle aan den IJssel	4.500.069	146.789	4.646.858
Goeree-Overflakkee	3.322.616	108.381	3.430.997
Krimpen aan den IJssel	1.614.698	52.670	1.667.368
Lansingerland	3.951.291	128.888	4.080.180
Maassluis	1.913.699	62.424	1.976.122
Nissewaard	5.723.373	186.692	5.910.066
Ridderkerk	2.639.277	86.091	2.725.369
Rotterdam (excl. GB)	57.456.168	1.874.180	59.330.348
Schiedam	6.378.025	208.047	6.586.072
Vlaardingen	5.902.968	192.551	6.095.518
Voorne aan zee	4.617.072	150.606	4.767.678
Totaal (* € 1.000,-)	102.050.510	3.328.817	105.379.327

3.12 Plustaken

Met een aantal gemeenten zijn afspraken gemaakt voor aanvullende dienstverlening die niet in de basiszorgbijdrage is opgenomen. Dit betreft de zogenaamde plustaken. De plustaken zijn nu als volgt begroot voor 2023 en 2024:

Gemeente	Plustaken	1e BW 2023	Wijzigingen	2e BW 2023	Begroting 2024	Wijzigingen	1e BW 2024
Barendrecht	Wijkbrandweerman	76.776		76.776	78.772		78.772
Capelle aan den IJssel	Wijkbrandweerman	76.776		76.776	78.772		78.772
Lansingerland	Wijkbrandweerman	-	31.990	31.990	-	45.950	45.950
Ridderkerk	Wijkbrandweerman	76.776		76.776	78.772		78.772
Rotterdam	Strandwachten	543.369		543.369	561.408		561.408
	WABO/TCH	653.294		653.294	674.984		674.984
	Wijkbrandweerman	76.776		76.776	78.772		78.772
Schiedam	Wijkbrandweerman	76.776		76.776	78.772		78.772
Vlaardingen	Wijkbrandweerman	76.776		76.776	78.772		78.772
Voorne aan Zee	Cultureel erfgoed	23.818		23.818	24.609		24.609
	Kazerne Oudenhorn	657		657	679		679
Totaal		1.681.794	31.990	1.713.784	1.734.313	45.950	1.780.263

De VRR heeft met de gemeente Lansingerland een overeenkomst afgesloten over het inzetten van de wijkbrandweerfunctionaris van 1 augustus 2023 tot 1 augustus 2024.

De overige bedragen zijn niet gewijzigd ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024. De definitieve bedragen kunnen afwijken van de genoemde bedragen, afhankelijk van de afspraken die zijn gemaakt. Dit wordt met de betreffende gemeente in de loop van het jaar nader afgestemd.

Bijlage 1: Meerjarenraming 2023-2026 per kostensoort

Kostensoort	1e BW 2023	2e BW 2023	Begroting 2024	1e BW 2024	Plan 2025	Plan 2026
Personeel	149.793	156.456	152.162	153.329	155.794	156.911
Huisvesting	18.065	20.532	13.495	13.388	12.857	12.720
Middelen	18.445	16.870	19.764	18.989	19.533	19.838
Overigen	17.880	15.432	18.194	18.096	18.097	18.194
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	204.183	209.290	203.616	203.802	206.279	207.663
Bijdragen gemeenten (incl. DVO+)	103.732	103.764	115.142	115.188	117.146	124.546
BDUR	15.186	16.247	15.186	16.869	16.411	16.411
Zorgverzekeraars	62.200	62.880	62.200	62.200	62.200	62.200
Overheidsmiddelen	14.890	23.036	4.890	4.890	4.890	4.890
Overige opbrengsten	817	1.484	817	817	817	817
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	196.825	207.411	198.234	199.963	201.466	208.864
Saldo van de baten en lasten	-7.358	-1.879	-5.381	-3.838	-4.814	1.201
Toevoeging bestemmingsreserves	884	1.184	661	661	569	569
Ottrekking bestemmingsreserves	1.278	649	1.821	2.031	994	907
Resultaat (* € 1.000,-)	-6.964	-2.414	-4.221	-2.468	-4.389	1.539
Verwachte nacalculatie gemeentelijke bijdrage	6.964	3.329	-	-	-	-
Verwachte correctie accres gemeentelijke bijdrage	-	-	-	-	6.242	-
Resultaat na nacalculatie of correctie	-	915	-4.221	-2.468	1.853	1.539
Bestemming resultaat ARR	-	-915	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-4.221	-2.468	1.853	1.539

Staat van vereiste handtekeningen

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond d.d. 6 december 2023.

De secretaris

De voorzitter

.....

Dhr. A. Littoij

Algemeen Directeur

.....

Dhr. A. Aboutaleb

Voorzitter Algemeen Bestuur